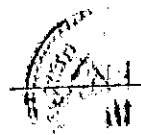


การวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

The Analysis of Book Acquisition
and Use in The Central Library, Srinakharinwirot University



- 9 S.A. 2548

กรรณิการ์ ชวบ้านเกาะ
Kannika Chaobankoh

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2546

h 237550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์การจัดซื้อหนังสือภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 โดยศึกษาทั้งจำแนกตามประเภทหนังสือ และหมวดวิชาตามระบบทศนิยมของดิวอี้ หมวด 000-900 ตลอดจนศึกษาการใช้และไม่ใช้หนังสือ ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 ประเภทหนังสือหมวด 000-900 ที่อนุญาตให้ยืมออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกหนังสือที่มีคุณค่าสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน และตรงกับความต้องการของผู้ใช้โดยรวบรวมข้อมูลจากสมุดทะเบียนหนังสือซื้อ และฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลคือหาอัตราส่วนร้อยละและอัตราการยืมต่อซื้อเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวนซื้อเรื่องมากกว่าหนังสือภาษาไทย หมวด 300 (สังคมศาสตร์) เป็นหมวดที่ซื้อมากที่สุด ส่วนหมวดที่ซื้อน้อยที่สุดคือ หมวด 200 (ศาสนา)

สำหรับจำนวนการใช้ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ สำหรับหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 300 (สังคมศาสตร์) ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 700 (ศิลปะ ทัศนศิลป์ และดนตรี) แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราการยืมต่อซื้อเรื่องพบว่า หนังสือภาษาไทย หมวดที่มีอัตราการยืมต่อซื้อเรื่องมากที่สุด คือ หมวด 500 (วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ) ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ คือ หมวด 700 (ศิลปะ ทัศนศิลป์ และดนตรี)

ส่วนจำนวนหนังสือที่ไม่มีการใช้ผลการศึกษาพบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนหนังสือที่ไม่มีการใช้มากกว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ หมวด 300 (สังคมศาสตร์)

Abstract

This study aimed to examine Thai and English books acquired by acquisition division in The Central Library, Srinakharinwirot University in 2000 through investigating book type and Dewey Decimal Classification (000-900) and use non-use, including book borrowing records between January 2000 – December 2002. The result of the study could be good advantage for acquisition division to acquire book in accordance with university curriculum and user needs. Data were gathered by acquisition recording book and bibliographic records in cataloging module of The Central Library, Srinakharinwirot University then data were analyzed by percentage and ratio of borrowed title per time.

The results revealed that The Central Library, Srinakharinwirot University purchased more titles of English book than those of Thai book. Most purchased ones were books on classification of 300 (Social Sciences) and the least one were books on classification of 200 (Religion).

When considered number of use, it was found that Thai books were more borrowed than those of English. For Thai books, most books on classification of 300 (Social Sciences) were used whereas most English books on classification of 700 (Fine Arts and Decorative Arts) were used. Nevertheless, when considered ratio of borrowed title per time, it illustrated that most borrowed Thai books were books on classification of 500 (Natural Sciences and Mathematics), whereas those of borrowed English books were 700 (Fine Arts and Decorative Arts).

In case of non-used books, it showed that English books were less used than those in Thai and the least ones were 300 (Social Sciences).

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จาก
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานวิจัยนี้จะสำเร็จมิได้ถ้าขาดบุคคลเหล่านี้ ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ลมูล รัตตากร รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ คุณพิมล เมฆสวัสด์ คุณมณฑนา เจริญแพทย์ คุณชินกร น้อยคำยาง และคุณณัฐยาภรณ์ หนูแก้ว ที่ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและสนับสนุนให้งานวิจัยนี้ สำเร็จด้วยดี

กรรณิการ์ ชาวบ้านเกาะ

ธันวาคม 2546

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	4
การคัดเลือกหนังสือ	6
การศึกษาผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ	7
กระบวนการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	21
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	22
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ	26
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	65
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	65
วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	66
สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่ไม่มีการใช้.....	73
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	86
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	91

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและร้อยละของหนังสือ จำแนกตามประเภทหนังสือและภาษา.....	27
2	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 000-900 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	28
3	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 000-090 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	29
4	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 100-190 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	30
5	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 200-290 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	31
6	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 300-390 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	32
7	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 400-490 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	33
8	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 500-590 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	34
9	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 600-690 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	35
10	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 700-790 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	36
11	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 800-890 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	37
12	จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 900-990 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	38
13	จำนวนการใช้และอัตราการจัดหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชา.....	40

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	41
15	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 000-090 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	43
16	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 100-190 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	44
17	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 200-290 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	45
18	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 300-390 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	46
19	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 400-490 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	47
20	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 500-590 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	48
21	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 600-690 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	49
22	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 700-790 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	50
23	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 800-890 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	51
24	จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 900-990 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	52
25	จำนวนหนังสือและร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	53
26	จำนวนหนังสือหมวด 000-090 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	55

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

27	จำนวนหนังสือหมวด 100-190 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	56
28	จำนวนหนังสือหมวด 200-290 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	57
29	จำนวนหนังสือหมวด 300-390 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	58
30	จำนวนหนังสือหมวด 400-490 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	59
31	จำนวนหนังสือหมวด 500-590 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	60
32	จำนวนหนังสือหมวด 600-690 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	61
33	จำนวนหนังสือหมวด 700-790 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	62
34	จำนวนหนังสือหมวด 800-890 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	63
35	จำนวนหนังสือหมวด 900-990 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา.....	64

บัญชีผังงาน

ผังงาน

หน้า

- 1 กระบวนการจัดซื้อหนังสือ กรณีคัดเลือกจากรายชื่อหนังสือ (Catalog).....10
- 2 กระบวนการจัดซื้อหนังสือ กรณีคัดเลือกจากตัวเล่ม.....12

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ห้องสมุดเป็นแหล่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาด้านการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัย ส่งเสริมให้ผู้รักการอ่าน และสนองตอบต่อการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ตลอดถึงการ ศึกษาตลอดชีวิต เป็นต้น ห้องสมุดจะมีคุณภาพและสามารถตอบสนองข้อความดังกล่าวข้างต้นได้ จะต้องมีการบริหารสารสนเทศที่มีคุณค่า ทันสมัย สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันนั้นๆ และสนองตอบต่อความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ ดังนั้น บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่จัดหาหนังสือ จะต้องคัดเลือกหนังสือที่มีจำหน่ายอยู่หลากหลาย โดยร่วมมือกับคณาจารย์ นิสิต นักวิจัย บรรณารักษ์ จากฝ่ายอื่นๆ ตลอดจนผู้ใช้ให้ช่วยคัดเลือกหนังสือหรือเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่ดีและมีคุณค่า บรรณารักษ์งานจัดหาเป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามกระบวนการและติดตามการนำทรัพยากร สารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกออกบริการแก่ผู้ใช้ โดยยึดวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนา ทรัพยากรสารสนเทศที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้จะได้หนังสือที่มีคุณค่าสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด เหมาะสมกับประเภทของห้องสมุด และเนื่องจากหนังสือมีแนวโน้มที่จะ มีราคาสูงขึ้นตลอดเวลา จึงมีผลกระทบต่อกำลังการจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดที่ต้องลดลงตามไปด้วย ทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ใช้ ประกอบกับห้องสมุดทุกแห่งต่างก็ประสบปัญหาเดียวกันคือ ได้รับ จัดสรรงบประมาณน้อยลงเป็นลำดับ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะบรรณารักษ์ซึ่งปฏิบัติงานจัดหา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงตระหนักถึงความสำคัญในการติดตามประสิทธิภาพในการคัดเลือก หนังสือในแต่ละหมวดหมู่ และประเภทของหนังสือว่ามีมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ใช้หรือไม่ โดยศึกษาการใช้หนังสือจากสถิติการยืมหนังสือที่รวบรวมไว้ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ในการ วางแผนการจัดซื้อหนังสือให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการ ปรับปรุงนโยบายในการคัดเลือกหนังสือรวมถึงการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้มีแนวทางที่ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ เพื่อห้องสมุดจะได้มีหนังสือที่มีคุณค่าครอบคลุมครบถ้วนทุกสาขาวิชา และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดอย่างแท้จริง และสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้คุ้มค่ารวมถึงการใช้เวลาในการจัดเตรียมงานตัวเล่มหนังสือ งานซ่อมบำรุงหนังสือและเนื้อหาในการจัดเก็บให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสืบเนื่องจากเงินงบประมาณ ที่ลดลง ห้องสมุดจำเป็นต้องดำเนินการจัดซื้อหนังสือด้วยความรอบคอบระมัดระวัง หนังสือที่ได้รับการ

พิจารณาคัดเลือก และจัดหาเข้ามาในห้องสมุดต้องมีคุณภาพและหนังสือทุกเล่มมีผู้ใช้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของห้องสมุด ผู้วิจัยจึงสนใจเป็นอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัยเรื่องดังกล่าว

ผู้วิจัยเริ่มรับผิดชอบงานจัดซื้อหนังสือในปี พ.ศ. 2543 จึงสนใจที่จะศึกษาการจัดซื้อและการใช้หนังสือซึ่งได้จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 และเนื่องจาก ปี พ.ศ. 2544 สำนักหอสมุดกลางจะเปลี่ยนโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติจาก DYNIX Release 180 เป็น HORIZON Version 5.2t3 ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับการจัดซื้อและการใช้หนังสือเปลี่ยนแปลงหรือสูญหายไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการจัดซื้อหนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือ หมวดวิชาและภาษา
2. เพื่อศึกษาการใช้ และไม่ใช้หนังสือที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 ระหว่างปี พ.ศ. 2543 – 2545 ของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยจะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เพื่อให้การจัดซื้อหนังสือตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัย และใช้เงินงบประมาณอย่างคุ้มค่า โดยศึกษาจากการยืมหนังสือออกของสำนักหอสมุดกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาการจัดซื้อหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่เดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2543 และศึกษาการใช้หนังสือหมวด 000-900 ที่อนุญาตให้ยืมออกของสำนักหอสมุดกลาง ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 – ธันวาคม พ.ศ. 2545 เนื่องจากผู้วิจัยรับผิดชอบงานจัดซื้อหนังสือในปีดังกล่าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดซื้อหนังสือ หมายถึง การจัดซื้อหนังสือทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตั้งแต่เดือน มกราคม – ธันวาคม พ.ศ. 2543 ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. การใช้หนังสือ หมายถึง หนังสือที่ผู้เยี่ยมชมออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะประเภทหนังสือ หมวด 000-900 ยกเว้นหนังสือหลักสูตร/แบบเรียน นวนิยาย/เรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็ก หนังสืออ้างอิง หนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์
3. อัตราการยืม หมายถึง ความถี่ในการยืมหนังสือออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อชื่อเรื่อง
4. หนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์ หมายถึง หนังสือที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจัดหมู่ด้วยระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน(NLM) และเก็บแยกไว้เฉพาะที่ห้องหนังสือแพทย์ ชั้น 5 ตึกสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. หนังสือหลักสูตร/แบบเรียน หมายถึง เอกสารหลักสูตร แบบเรียน คู่มือครู ซึ่งจัดระบบพิเศษแยกไว้ต่างหาก
6. สมุดทะเบียนหนังสือ หมายถึง สมุดหลักฐานการลงรายการหนังสือที่จัดซื้อเข้ามาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี พ.ศ. 2543
7. ระเบียน หมายถึง การบันทึกข้อมูลหนังสือ ประกอบด้วยรายละเอียดทางบรรณานุกรม ได้แก่ วัน เดือน ปี ที่บันทึกข้อมูล ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ รายละเอียดทางการพิมพ์ ราคา
8. หลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง รายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
9. นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง แนวปฏิบัติในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลาง
10. สำนักหอสมุดกลาง หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการทางวิชาการด้านสารสนเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
2. การคัดเลือกหนังสือ
3. การศึกษาผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
4. กระบวนการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ



การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสือและวัสดุอื่นๆ ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วด้วยวิธีการต่างๆ คือ การจัดซื้อ การขอรับบริจาค การแลกเปลี่ยน การผลิตขึ้นเอง เพื่อให้ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุอื่นๆ ที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

ผู้ใช้ห้องสมุดจะมีความพึงพอใจบริการของห้องสมุดเพียงไร ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศด้วย ดังนั้นห้องสมุดจะต้องพยายามจัดหาหนังสือและวัสดุอื่นๆ ใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน การเปิดสอนในสาขาวิชาใหม่ในทุกระดับที่อยู่ในความสนใจของอาจารย์ นักวิจัย นิสิต ดังนั้นงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะได้พัฒนาวิธีการคัดเลือกและการจัดหา เพื่อให้สามารถจัดหาหนังสือและวัสดุอื่นๆ มาบริการได้ถูกต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และทันเวลา

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมีความสำคัญต่อห้องสมุดดังนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้ห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้
2. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ด้วยวิธีที่เหมาะสมจะช่วยห้องสมุดประหยัดในเรื่องงบประมาณ

3. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ จากแหล่งที่ดีจะช่วยบรรณารักษ์ประหยัดเวลาในการทำงาน

4. การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ที่ดำเนินงานอย่างมีระบบ มีขั้นตอนในการทำงานที่ง่ายต่อการตรวจสอบ สามารถควบคุมการเพิ่มของทรัพยากรสารสนเทศ และความสมดุลตามที่ต้องการ

ดังนั้นในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดทุกแห่งควรจะได้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งการกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศนั้น ควรผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากผู้บริหารของหน่วยงาน ผู้บริหารห้องสมุด อาจารย์ บรรณารักษ์ และตัวแทนของผู้ใช้บริการ และควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อความทันสมัยและใช้ได้ผลดีตลอดไป

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศแต่ละแห่งย่อมมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามความจำเป็นและความเหมาะสม สาระสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ควรให้ความชัดเจนในเรื่องต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ดังนี้ (นงนารถ ชัยรัตน์. 2542 : 8-9 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2541 : 98 – 100 ; ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2540 : 115)

1. วัตถุประสงค์ในการจัดหา เช่น สนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้า วิจัย เป็นต้น
2. ใครเป็นผู้ทำการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ เช่น อาจารย์ บรรณารักษ์ คณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ นักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เป็นต้น พร้อมทั้งรายละเอียดวิธีการเลือก เช่น เลือกโดยอิสระ มีคณะกรรมการและอำนาจการพิจารณาตัดสินขั้นสุดท้ายควรอยู่ที่ใคร
3. เงื่อนไขการเลือกและไม่เลือกทรัพยากรสารสนเทศบางประเภท จะมีแนวในการพิจารณาตัดสินอย่างไร
4. ห้องสมุดจะรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทใด สาขาวิชาใด กลุ่มผู้ให้บริการใด ระดับใด เป็นต้น
5. ภาษาจะมีจำกัดภาษาของทรัพยากรสารสนเทศหรือไม่ ถ้ามีภาษาใดบ้าง
6. งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละคณะ ภาควิชา เป็นต้น
7. จำนวนหนังสือ ควรกำหนดเกณฑ์ว่าหนังสือแต่ละประเภท และสาขาวิชา จะจัดซื้อชื่อเรื่องละกี่เล่มจึงจะเหมาะสม
8. วิธีการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะใช้วิธีการใดบ้าง

การคัดเลือกหนังสือ

การคัดเลือกหนังสือ เป็นงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด หนังสือเป็นทรัพยากรหลักของห้องสมุด ถ้าห้องสมุดจัดหาหนังสือที่ทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุดแล้ว นอกจากจะเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าแล้วยังแสดงถึงประสิทธิภาพของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศด้วย

เหตุผลในการคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกหนังสือพอสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทของห้องสมุด ห้องสมุดมีหลายประเภท แต่ละประเภทย่อมมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของห้องสมุดแต่ละประเภท
 2. ผู้ใช้ ห้องสมุดจะเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือกหนังสือ โดยผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกจะต้องทราบถึงระดับความรู้ ความสนใจ และความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ ทั้งปัจจุบันและอนาคต แต่ไม่ควรคัดเลือกหนังสือตามความต้องการของผู้ใช้แต่อย่างเดียว ควรเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้ใช้ทั้งทางด้านวิชาการ การดำเนินชีวิตประกอบด้วย
 3. คุณภาพของหนังสือในห้องสมุด ปัจจุบันมีหนังสือที่ผลิตออกมามีปริมาณมากมายในแทบทุกสาขาวิชา มีทั้งหนังสือสารคดี และบันเทิงคดี ซึ่งมีคุณภาพและความยากง่ายแตกต่างกัน ผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกต้องเลือกหนังสือที่ดีที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับผู้ใช้อย่างมากที่สุด
 4. งบประมาณ งบประมาณการจัดซื้อหนังสือมีผลต่อการเลือกหนังสือทั้งประเภทหนังสือสาขาวิชา และจำนวน ห้องสมุดทั่วไปมักได้รับงบประมาณจำกัดในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกจึงต้องเลือกสรรแต่หนังสือที่ดี มีคุณค่า และตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเปล่าทั้งด้านงบประมาณ สถานที่เก็บ และเวลาทำงานของบุคลากร
- ดังนั้นเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือของห้องสมุด บรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ควรยึดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือดังนี้ (นงนารถ ชัยรัตน์. 2542 : 25 – 26)
1. เลือกหนังสือที่ให้ประโยชน์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายในการเลือกหนังสือที่กำหนดไว้
 2. เลือกหนังสือให้ครอบคลุมในทุกสาขาวิชาให้ได้สัดส่วนสมดุลกันและสอดคล้องกับหลักสูตรที่มีการเรียนการสอน
 3. พิจารณาเลือกหนังสือที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
 4. พิจารณาคูณค่าของหนังสือนั้นๆ โดยอาศัยหลักการประเมินคุณค่าหนังสือของห้องสมุดแต่ละประเภทมาประกอบการพิจารณา

5. เลือกหนังสือด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียง
6. ไม่เลือกหนังสือที่เป็นพิษภัยต่อสังคม หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน
7. ควรยึดหลักที่ว่า "ซื้อหนังสือที่มีคุณค่าน้อย แต่คนต้องการใช้มาก ดีกว่าซื้อหนังสือที่มีคุณค่าสูงแต่คนไม่ใช้"
8. ควรเลือกหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศที่ออกใหม่ๆ ให้รวดเร็วทันใจ สม่่าเสมอ
9. คำนึงถึงงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ในการจัดซื้อในแต่ละสาขาวิชา
10. เลือกเฉพาะหนังสือที่ดีที่สุด และมีความจำเป็นมากน้อยตามลำดับ

การศึกษาผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

การศึกษาผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นวิธีการประเมินทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดว่า ทรัพยากรสารสนเทศนั้นมีเพียงพอ มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน โครงการวิจัยใหม่ๆ ของมหาวิทยาลัย ความสนใจ ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดหรือไม่ การศึกษาผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีประโยชน์ต่อห้องสมุดเพราะทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ทั้งความต้องการและความสนใจในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนพฤติกรรมในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศเพราะพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในอดีต เป็นตัวบ่งชี้การใช้ในปัจจุบัน และการใช้ในปัจจุบันเป็นตัวบ่งชี้การใช้ในอนาคต บรรณารักษ์สามารถนำผลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับผู้ใช้ของห้องสมุดให้มากที่สุด ตลอดจนการพัฒนาหรือปรับปรุงวิธีการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสะดวกในการเข้าถึงของผู้ใช้และเพื่อให้การใช้เงินที่มีอยู่ในวงจำกัดได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด (จารุวรรณ ดันวิจิตร. 2541 : 20 ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2541 : 95-96 ; ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2540 : 17)

การศึกษาความสนใจและความต้องการของผู้ใช้สามารถสรุปได้ดังนี้ (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2540 : 17-18 ; ประยงค์ วัฒนกิจจำรูญ. 2524 : 12-13)

1. การสนทนาไต่ถาม บรรณารักษ์อาจสนทนากับผู้มาใช้บริการในโอกาสที่เหมาะสม
2. ให้ผู้ใช้เสนอรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดหา
3. พิจารณาสถิติการใช้โดยดูจากสถิติการยืมที่ห้องสมุดเก็บรวบรวมไว้
4. การให้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบความสนใจ รสนิยม ความต้องการของผู้มาใช้บริการว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนทราบปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. การศึกษาการอ้างถึงของเอกสารในงานเขียนต่างๆ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้ห้องสมุดนิยมนำไปอ้างถึง

การศึกษาผู้ใช้นี้มีหลายวิธีดังกล่าวข้างต้นแต่วิธีที่นิยมปฏิบัติกันมากคือการศึกษาสถิติการยืมหนังสือออกไปใช้นอกห้องสมุดเพราะเป็นการศึกษาสถิติการยืมที่ห้องสมุดเก็บรวบรวมไว้ด้วยระบบอัตโนมัติจึงทำให้ตัวเลขเชื่อถือได้ การศึกษาวิธีนี้จะทำให้ทราบว่าทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดรายการใดใช้มาก รายการใดใช้น้อยเป็นจำนวนเท่าใด ตลอดจนทำให้ทราบว่ามีการใช้มาก ใช้น้อยในสาขาวิชาใดบ้างและรายการใดที่ไม่มีการใช้เลย และช่วยในการตัดสินใจในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (Dinkins. 2003 : 46) เพราะปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด ถูกจัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบฐานข้อมูล และนำมาใช้ในระบบงานบริการยืม-คืน (Circulation Module) ด้วย ซึ่งช่วยในการจัดการและควบคุมงานบริการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศให้แก่ห้องสมุด ดังนั้น จึงมีประวัติการยืมทรัพยากรสารสนเทศ แต่ละรายการซึ่งสามารถรวบรวมได้สะดวกรวดเร็ว และเชื่อถือได้

กระบวนการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง ผู้ปฏิบัติงานจะยึดตามนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่ง ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงจำนวนเล่มที่ระบุไว้เป็นเกณฑ์ในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (คู่มือการปฏิบัติงาน งานพัฒนาทรัพยากร. 2544 : 4 – 5)

วัตถุประสงค์ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

1. ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกสาขาวิชา ให้ได้สัดส่วนสมดุลกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
2. ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของอาจารย์ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา นิสิต ผู้ใช้บริการห้องสมุดและชุมชน
3. ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ โดยทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นต้องไม่มีเนื้อหาที่เป็นภัยต่อสังคม หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
4. ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เหมาะสมภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

จำนวนเล่มที่จะสั่งซื้อ สำนักหอสมุดกลางได้กำหนดเกณฑ์กลางจำนวนเล่ม ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ ดังนี้

	หนังสือภาษาไทย		หนังสือภาษาต่างประเทศ	
หนังสือวิชาการ	3 – 10	เล่ม	1 – 2	เล่ม
หนังสือทั่วไป	1 – 2	เล่ม	1	เล่ม
หนังสือสารคดี	2	เล่ม	1	เล่ม
หนังสือนวนิยาย/เรื่องสั้น	1	เล่ม	1	เล่ม
หนังสือสำหรับเด็ก	1 – 3	เล่ม	1	เล่ม
หนังสือแบบเรียน	3	เล่ม	1 – 2	เล่ม
หนังสือได้รับรางวัล	3	เล่ม	1	เล่ม

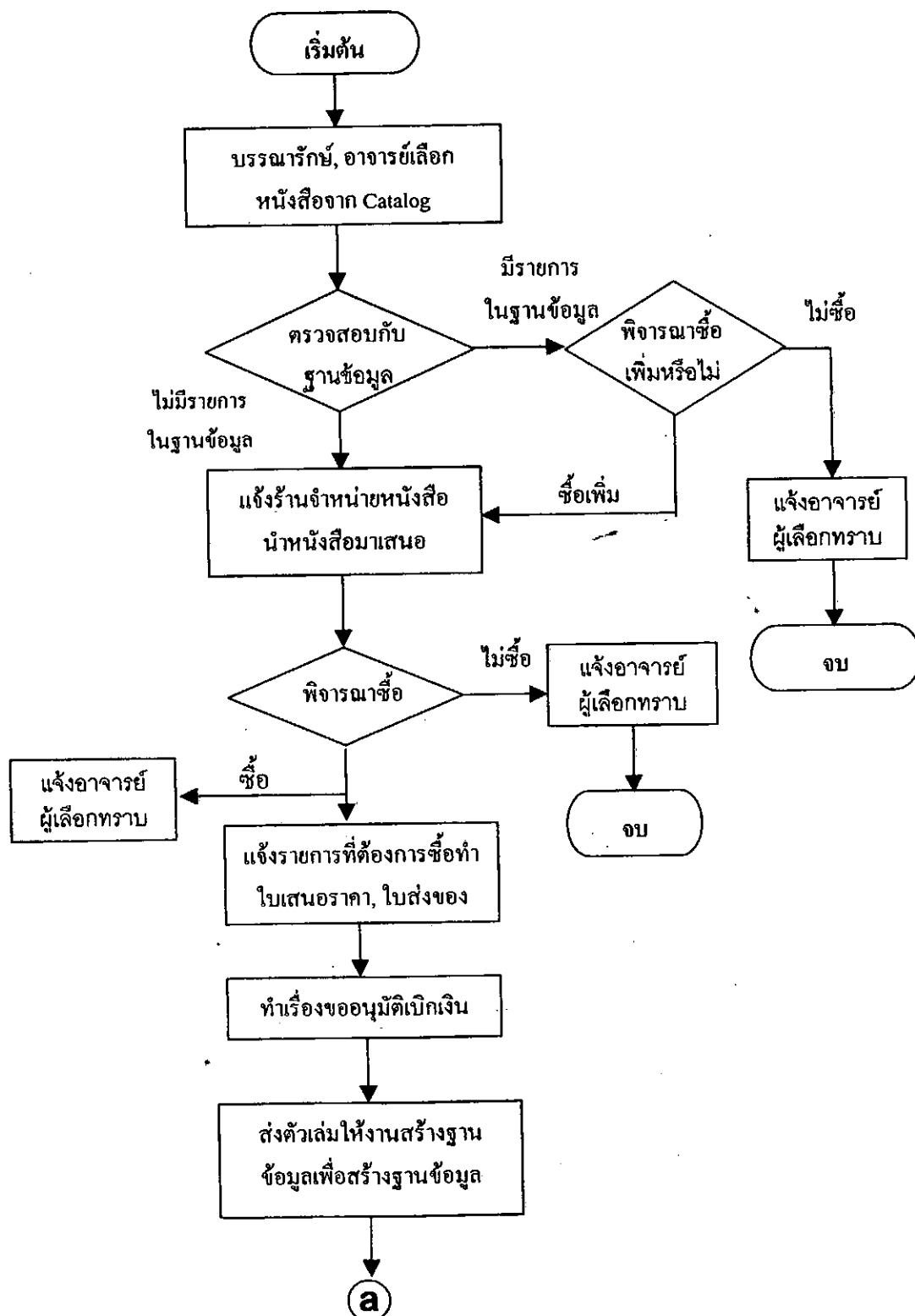
กระบวนการการคัดเลือกมีขั้นตอนดังนี้

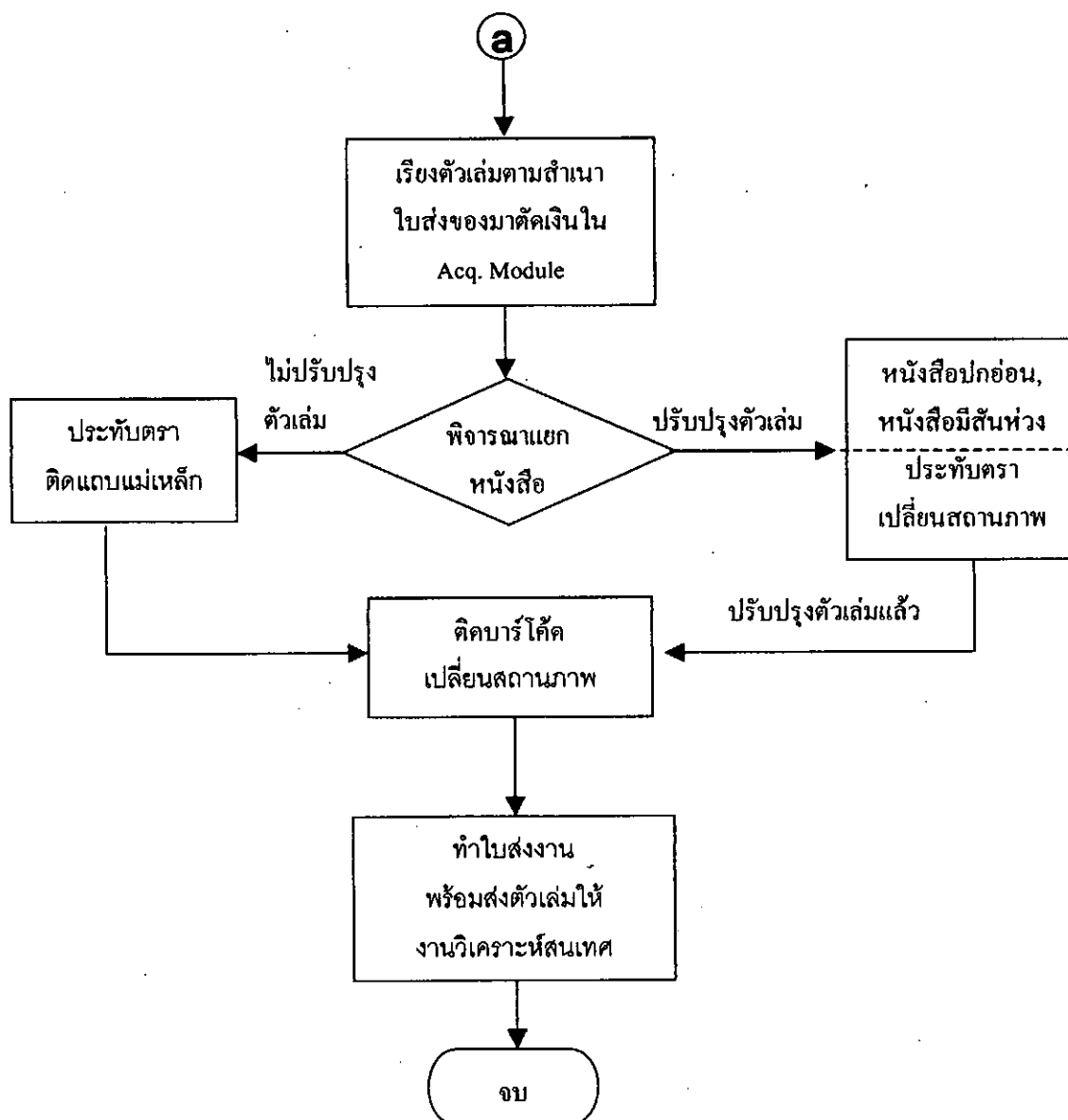
1. บรรณารักษ์หรืออาจารย์จะเป็นผู้คัดเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่ายหนังสือ
 2. ร้านจำหน่ายหนังสือนำหนังสือมาเสนอที่สำนักหอสมุดกลาง
 3. บรรณารักษ์หรืออาจารย์พิจารณาจากรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์หรือร้านจำหน่ายหนังสือส่งมาให้หรือจากเว็บไซต์ (website)
 4. บรรณารักษ์ พิจารณาคัดเลือกโดยตรวจสอบจากบทวิจารณ์หนังสือที่ดีพิมพ์ในวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์
 5. บรรณารักษ์ไปคัดเลือกหนังสือที่ขายในงานแสดงหนังสือต่างๆ ในบางโอกาส เช่น งาน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นต้น
 6. บรรณารักษ์พิจารณารายชื่อหนังสือที่อาจารย์ นิสิต และผู้ใช้บริการเสนอให้สั่งซื้อจากแบบฟอร์มเสนอรายชื่อหนังสือที่สำนักหอสมุดกลางจัดทำขึ้น
- สรุปกระบวนการจัดซื้อหนังสือของสำนักหอสมุดกลางได้ 2 กรณี คือคัดเลือกจากรายชื่อหนังสือ และคัดเลือกจากตัวเล่ม

กระบวนการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นสามารถเสนอให้เห็นเป็นรูปธรรม ดังผังงาน 1 และ 2 ต่อไปนี้

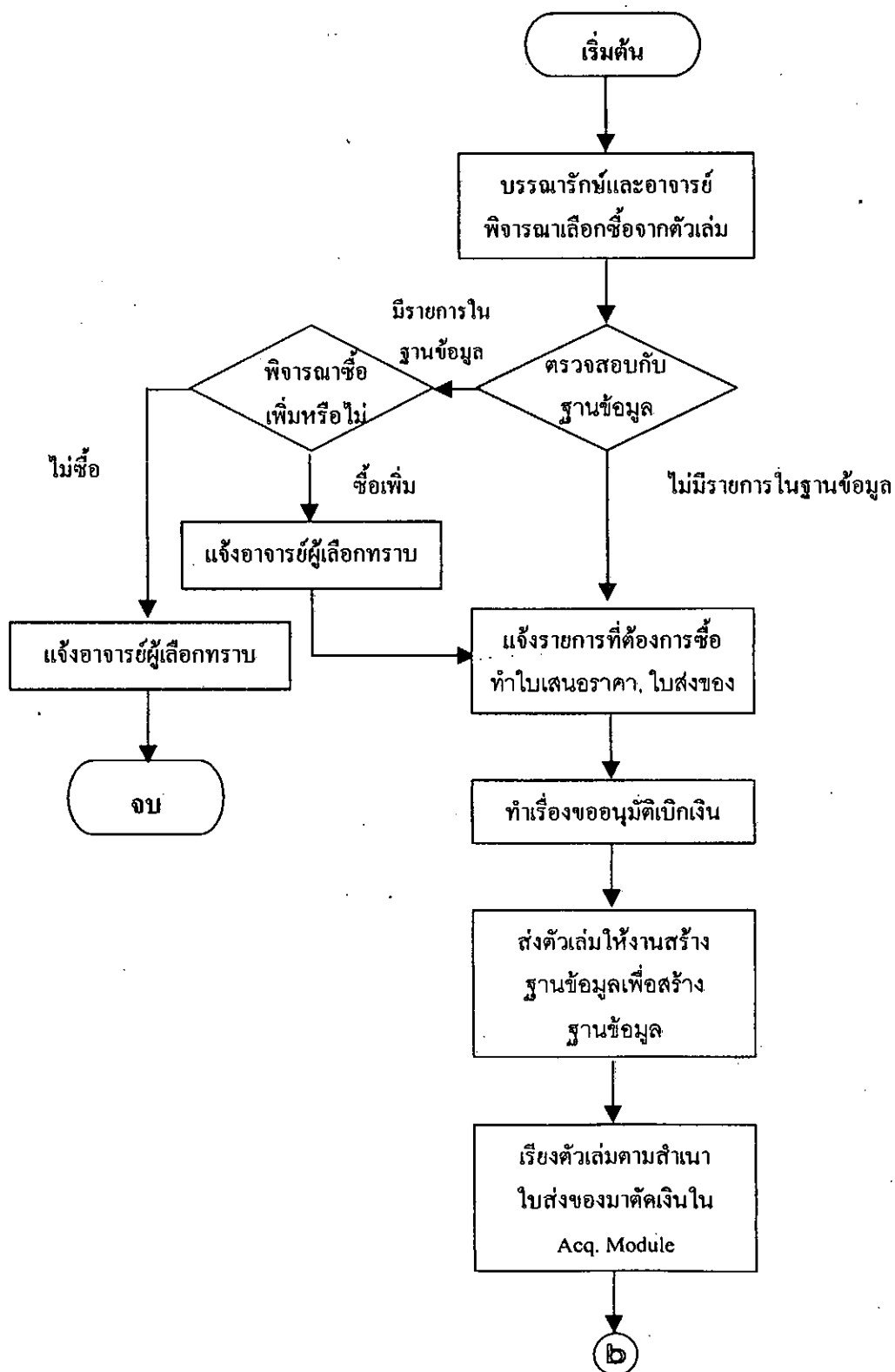
ผังงาน 1

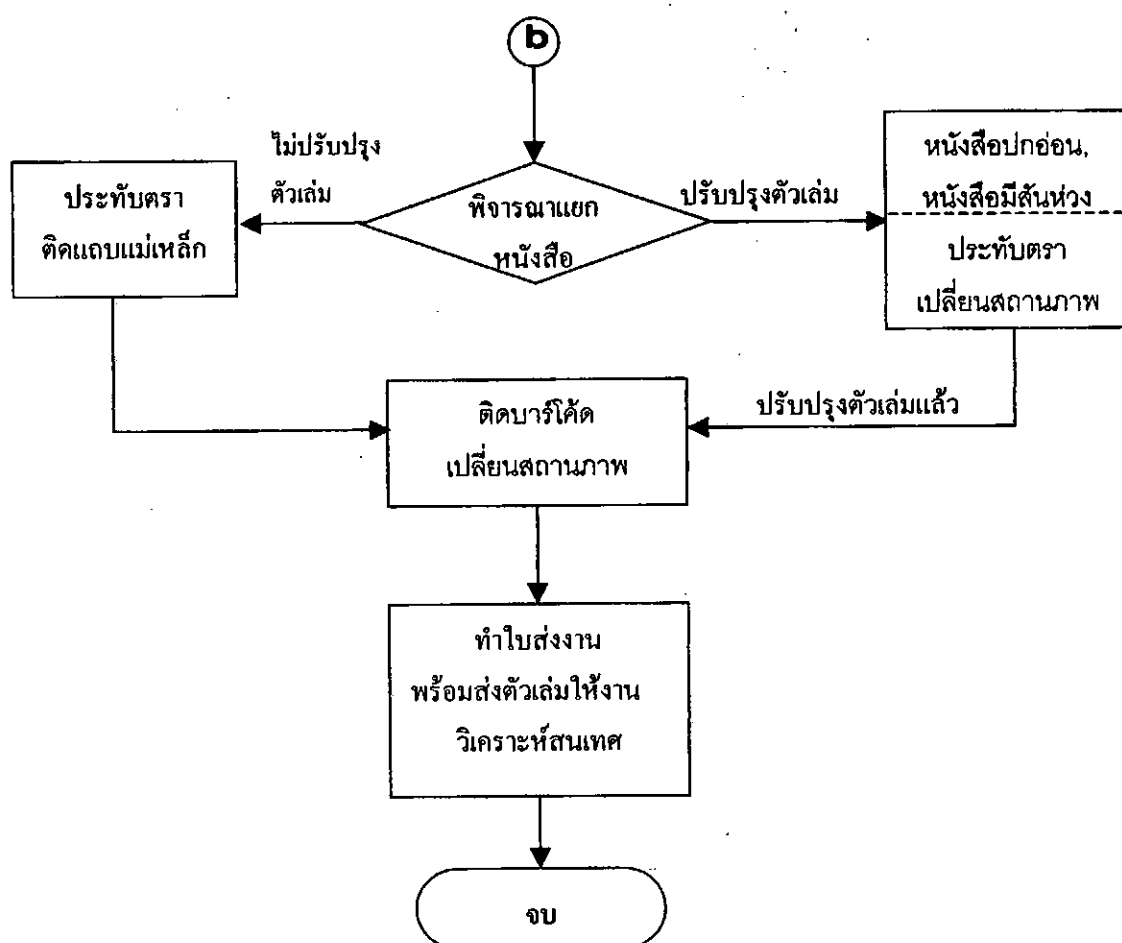
กระบวนการจัดซื้อหนังสือ กรณีคัดเลือกจากรายชื่อหนังสือ (Catalog)





ผังงาน 2
กระบวนการจัดซื้อหนังสือ กรณีคัดเลือกจากตัวเล่ม





งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เสนห์ เข็มหนู (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุด และบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือให้แก่ห้องสมุด โดยใช้วิธีการสุ่มจำนวนร้อยละ 70 จากอาจารย์ทั้งหมด 319 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของอาจารย์ที่มี และไม่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลาง โดยใช้ t-test และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่จำแนกตามคณะวิชาที่สังกัด ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลาง เห็นความสำคัญของบทบาทของห้องสมุดมากกว่าอาจารย์ที่ไม่มีส่วนร่วม อาจารย์ที่มีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลาง เห็นความสำคัญของบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลาง ส่วนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือให้แก่สำนักหอสมุดกลาง พอสรุปได้คือ วิธีเสนอรายชื่อหนังสือให้สำนักหอสมุดกลางดำเนินการจัดซื้อที่อาจารย์ต้องการมากที่สุด คือ ให้สำนักหอสมุดกลาง ส่งรายการหนังสือไปให้พิจารณาคัดเลือกของลงมา คือ เมื่ออาจารย์พบหนังสือที่ต้องการจากแหล่งต่างๆ แล้วลงรายละเอียดในแบบฟอร์มการสั่งซื้อแล้ว ส่งให้สำนักหอสมุดกลาง และอาจารย์สามารถซื้อหนังสือมาได้ก่อน โดยเบิกจ่ายภายหลัง ตามลำดับ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเพื่อเสนอให้สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อนั้น อาจารย์มีความเห็นว่าที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีโอกาสได้เห็นตัวเล่มหนังสือ ขาดคู่มือในการเลือกหนังสือไม่ได้รับการติดต่อหรือไม่ได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือ และมีเวลาว่างไม่ตรงกับเวลาที่สำนักหอสมุดกลางจัดรถพาไปเลือกหนังสือที่ร้านจำหน่ายตามลำดับ

วาสนา ธนะสุข (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการในช่วงปี พ.ศ. 2531 – 2535 ซึ่งเป็นการจัดหาโดยการเสนอแนะจากอาจารย์คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี กับการใช้ระหว่างปี พ.ศ. 2531- 2537 โดยศึกษาเฉพาะหนังสือที่อนุญาตให้ยืมออกไปใช้ภายนอกหอสมุดได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบบันทึกรายละเอียดของหนังสือแต่ละชื่อเรื่อง และบัตรยืมเป็นเครื่องมือในการสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ระหว่างปี พ.ศ. 2531-2535 รวมทั้งหมด 1,737 ชื่อเรื่อง โดยจัดหาให้คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มากที่สุด คือ 770 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.33 และเป็นหนังสือประเภททั่วไปมากที่สุดคือ 1,603 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 92.29 เป็นหมวด 300 สังคมศาสตร์มากที่สุด คือ 544

ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.32 และเป็นหมวดที่มีความถี่ในการใช้มากที่สุด คือ จำนวน 5,673 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 ส่วนความถี่การใช้ต่อชื่อเรื่องมากที่สุด คือหมวด 500 วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ย การใช้จำนวน 16 ครั้ง ต่อชื่อเรื่องคิดเป็นร้อยละ 20.25 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาหนังสือ ตามการเสนอแนะของอาจารย์และการใช้ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือ ดังกล่าว พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือในระดับสูง

ศิริดา มะลาลาย (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปริมาณของหนังสือและวารสารของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2536-2540 และเปรียบเทียบข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละสาขาวิชาตลอดจนศึกษากระบวนการและวิธีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนและงบประมาณที่ได้รับ ผลการวิจัยพบว่าการจัดหาหนังสือและวารสารของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผ่านมาไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนและไม่ได้สัดส่วนกันระหว่างข้อมูลประเภทหนังสือและวารสาร เนื่องจากจำนวนผู้มาใช้สิทธิในการเสนอซื้อคืออาจารย์ ซึ่งเป็นผู้เสนอซื้อลำดับมากที่สุดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญเพราะอาจารย์ของคณะ/สาขาวิชาใดมาใช้สิทธิมากโอกาสที่จะได้ หนังสือหรือวารสารก็มีมากในสาขานั้นๆ เป็นผลจากที่ไม่มีการกำหนดนโยบายการจัดหาให้เป็นลายลักษณ์อักษร จึงไม่มีเกณฑ์การจัดหาที่แน่นอน ส่วนการจัดหาหนังสือและวารสาร ในระยะ 5 ปี นั้นโดยวิธีการจัดซื้อ ขอและรับบริจาคมีปริมาณมากที่สุด ในสาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ

มณฑนา เจริญแพทย์ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาปริมาณและสาขาวิชาของหนังสือที่จัดหาในช่วงปีพ.ศ. 2535-2537 และศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาในช่วงปีดังกล่าวในระหว่างปี พ.ศ. 2535 – พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือ ดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่าห้องสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ หนังสือที่จัดหามากที่สุดและถูกยืมใช้มากที่สุดคือหนังสือหมวด 300 สังคมศาสตร์ หมวด 600 วิทยาศาสตร์ ประยุกต์ และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนหนังสือหมวดที่จัดหาน้อยที่สุด คือ หมวด 200 ศาสนาและเป็นหมวดที่ถูกยืมใช้น้อยที่สุด แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราการยืมต่อเล่มพบว่า หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศหมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืมต่อเล่มสูงที่สุด ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า การจัดหาหนังสือมีความสัมพันธ์กับการใช้หนังสือในระดับสูง

นภาลย์ ทองปัน (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาปริมาณการจัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศด้วยวิธีการจัดซื้อของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ในช่วงปีงบประมาณ 2539 - 2541 แล้วทำการศึกษาการใช้หนังสือที่จัดซื้อมานั้นจากสถิติการยืมเพื่อหาความสัมพันธ์

ระหว่างการจัดหากับการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ เปรียบเทียบในระดับคณะและสาขาวิชาของหนังสือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกรายละเอียดต่างๆ ของหนังสือแต่ละรายการมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ เลขเรียกหนังสือ ปีที่จัดหา ประเภทของหนังสือแบ่งเป็นหนังสือทั่วไป และหนังสืออ้างอิง คณะและสถาบันที่อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยสังกัด ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกหนังสือ ปริมาณการยืมโดยดูจากสถิติของการยืม

จากการศึกษาพบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุดจัดซื้อเป็นหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะต่างๆ ที่มีปริมาณมาก 3 ลำดับแรกได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ คณะสังคมศาสตร์ ตามลำดับ

เนื้อหาของหนังสือที่จัดซื้อนั้นเป็นหนังสือในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์มากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ตามลำดับ สำหรับการใช้นี้หนังสือมีความสัมพันธ์กับการจัดซื้อในระดับสูง หนังสือที่ได้รับการคัดเลือกจากคณาจารย์ นักวิชาการ และ นักวิจัยจากคณะวิทยาศาสตร์มีจำนวนการใช้นี้สูงที่สุด

สมรักษ์ สหพงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาด้วยเงินรายได้ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี พ.ศ. 2539-2543 เป็นหนังสือที่ผู้ให้สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้จำนวน 763 เล่ม โดยศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดหมู่ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกันและมีเล่มปรากฏในห้องสมุดไม่รวมเล่มที่สูญหายหาไม่พบ ผลวิจัยสรุปได้ว่า ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จัดซื้อหนังสือทั่วไป ภาษาต่างประเทศหมวดพยาบาลศาสตร์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.42 ส่วนหมวดที่ซื้อน้อยที่สุดคือ หมวดปรัลิตวิทยา คือ ร้อยละ 0.13 หมวดที่มีการใช้มากที่สุดคือหมวดพยาบาลศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.39 หมวดที่ใช้น้อยที่สุดคือ หมวดปรัลิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 0.09

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือทั่วไป ภาษาต่างประเทศที่จัดซื้อกับการใช้หนังสือด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และทดสอบทางนัยสำคัญทางสถิติพบว่าการจัดหาและการใช้หนังสือดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.5 มีค่าสูงถึง 0.967

ปัทมาธิ์ วีระพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาปริมาณและลักษณะเนื้อหาของหนังสือที่จัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2544 ของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ และศึกษาจำนวนงบประมาณค่าหนังสือที่ได้รับและที่ใช้นี้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2544 รวมทั้งศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาหนังสือที่จัดซื้อกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประชากรที่ใช้นี้ในการวิจัยครั้งนี้คือ รายการหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในหน้าจอ Titles by Budget ของ Report Menu ในระบบย่อยงานจัดหาของระบบอัตโนมัติ HORIZON ซึ่งสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใช้ และจำนวนรายวิชาของคณะต่างๆ จากคู่มือ

การศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยใช้แบบการศึกษาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของหนังสือที่จัดซื้อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนหนังสือที่จัดซื้อของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2544 เนื้อหาของหนังสือที่จัดซื้อมากที่สุด รวมเวลา 3 ปี คือ ด้านคอมพิวเตอร์ งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อมากที่สุด รวมเวลา 3 ปี คือ หนังสือด้านประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะหนังสือภาษาต่างประเทศ ส่วนเนื้อหาของหนังสือ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจำนวนรายวิชาพบว่าสอดคล้องกับจำนวนรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ คณะศิลปศาสตร์ มีจำนวนรายวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด และหนังสือที่จัดซื้อของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาของคณะศิลปศาสตร์ก็มีจำนวนมากที่สุดเช่นกัน

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

แรนดอลล์ (Randall, 1977 : Abstracts) ผู้วิจัยสนใจจะทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด โดยเฉพาะในเรื่องที่เขียนโดยนักเขียนผิวดำอเมริกันในแอฟริกาและส่วนต่างๆของโลก ตลอดจนเรื่องราวเกี่ยวกับคนผิวดำ มีบริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างไรบ้าง และมีปัจจัยใดที่ระบุว่าเป็นปัญหานั้นสัมพันธ์กับพื้นฐานการปฏิบัติงานของห้องสมุดในมุมกว้าง และมีการประเมินบางเรื่องเป็นพิเศษในแง่ของบรรณารักษศาสตร์ มีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 186 ราย จากสมาชิกห้องสมุดจากสมาคมห้องสมุดวิจัย ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ที่มีนักเรียน นักศึกษาผิวดำเป็นส่วนใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) รูปแบบการบริการขึ้นอยู่กับประเภทของห้องสมุด ความมุ่งหมายของสถาบัน ขนาดของทรัพยากรห้องสมุด แหล่งเงินทุนและการมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญจะช่วยส่งผลให้ระดับบริการผู้อ่านมีความสำคัญสูงขึ้น โดยดูจากสถิติการใช้บริการของห้องสมุด
- 2) ทรัพยากรเกี่ยวกับคนผิวดำไม่มีอยู่ทุกห้องสมุด
- 3) มีการให้งบประมาณพิเศษแก่การพัฒนาทรัพยากรประเภทนี้
- 4) ความรู้เรื่องการวิจัยเกี่ยวกับคนผิวดำ ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย โรงเรียนทางบรรณารักษศาสตร์ประเมินได้ว่าอยู่ในระดับต่ำมาก การศึกษาในการเตรียมตัวทางวิชาชีพ รวมถึงการศึกษาต่อทางวิชาชีพมีความสำคัญมากกว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ต่อการปรับปรุงบริการต่อผู้อ่าน
- 5) การเข้าถึงทรัพยากรหายากหรือ เฉพาะทางทำได้ด้วย ความร่วมมือระหว่างศูนย์สารสนเทศ และความร่วมมือในแบบบรรณานุกรมหลัก

6) เครือข่ายในการติดต่อสื่อสารควรเกี่ยวกับทรัพยากรพิเศษเกี่ยวกับคนผิวดำ ห้องสมุดวิจัยขนาดใหญ่และห้องสมุดที่น่าสนใจอื่นๆ ในทุกระดับที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทรัพยากรห้องสมุด

7) ปัญหาของห้องสมุดซึ่งยังคงมีอยู่คือทรัพยากรจะต้องเขียนโดยนักเขียนผิวดำ และเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับคนผิวดำ

ฮาร์วิลล์ (Harvill. 1984 : Abstracts) ศึกษาวิจัยความมากมายของการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาขนาดกลาง กับตัวแปรอิสระหกประการ คือ อายุของห้องสมุด จำนวนปริญญามหาบัณฑิตของสถาบัน ชีตความสามารถในการรองรับการขยายตัวของทรัพยากรห้องสมุดที่จำนวนชั้นที่มีอยู่จะรับได้ (คิดเป็นจำนวนปี) ทศนคติ ของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดต่อความร่วมมือ ความมุ่งมั่นในความร่วมมือกับจำนวนของผู้ใช้ห้องสมุด และจำนวนร้อยละของการเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรโดยใช้วิธีสังเกตแบบสอบถามไปยังห้องสมุดจำนวน 149 แห่ง ตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 72.33 ในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 128 ฉบับ

การทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

- 1) ห้องสมุดที่มีอายุเก่าแก่มากเท่าใด การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนยิ่งน้อยลง
- 2) จำนวนปริญญามหาบัณฑิตของสถาบัน มีมากเท่าใด การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนยิ่งมากขึ้น
- 3) ชีตความสามารถในการรองรับการขยายตัวของทรัพยากรห้องสมุดมีจำนวนชั้นที่มีอยู่จะรับได้ (คิดเป็นจำนวนปี) ยิ่งหลายปีเท่าใด การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนยิ่งน้อยลง
- 4) ยิ่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุดร่วมมือมากเท่าใด การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น
- 5) ความมุ่งมั่นในความร่วมมือของผู้ใช้ห้องสมุดมีมากเท่าใดการพัฒนาห้องสมุดอย่างมีระเบียบแบบแผนยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น
- 6) จำนวนร้อยละของการเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดมีมากขึ้นเท่าใด การพัฒนาทรัพยากรอย่างมีระเบียบยิ่งน้อยลง

ผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานข้อ 1, 3, 4 และ 6 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ มีเพียงสมมติฐานที่ 2 และ 5 เท่านั้นที่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

สมิทท์ (Smith. 1991 : Abstracts) มีจุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อประเมินผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด และต่อทรัพยากรเหล่านั้นตลอดจนศึกษาผลกระทบที่

จะเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในอนาคตที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดและต่อทรัพยากรเหล่านั้นในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและห้องสมุดวิจัยที่จัดสรรแล้วในภาคตะวันออกเฉียงใต้ 13 แห่ง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ 19 คน

ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์มองอนาคตเทคโนโลยีจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดในด้านต่างๆ คือ การจัดการสารสนเทศ ขอบประมาณ การเข้าถึงทรัพยากร การใช้ทรัพยากร ความต้องการของผู้ใช้เกี่ยวกับทรัพยากร ส่วนในเรื่องความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดนั้น จะมีผลกระทบน้อยกว่า

ดิงกินส์ (Dinkins. 2003 : 46-52) ประเมินนโยบายการพัฒนาทรัพยากรจากการยืม-คืนในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็ก โดยตั้งสมมติฐานดังนี้ เปอร์เซ็นต์การยืม-คืนหนังสือ ตั้งแต่ค.ศ. 1997-2001 โดยไม่รวมหนังสืออ้างอิงและหนังสือกฎหมาย ที่คัดเลือกโดยคณาจารย์จากคณะต่างๆ รวม 5 คณะคือศิลปกรรม ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ดนตรี และ รัฐศาสตร์ จะสูงกว่าเปอร์เซ็นต์การยืม-คืนหนังสือที่คัดเลือกโดยบรรณารักษ์ในสาขาวิชาเดียวกันแต่ผลการวิจัยพบว่าเปอร์เซ็นต์การยืม-คืนหนังสือที่บรรณารักษ์เป็นผู้คัดเลือกได้รับการยืมสูงกว่าหนังสือที่คณาจารย์จากคณะเป็นผู้เลือก เพราะอาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยได้เรียนรู้ว่าจะเลือกทรัพยากรห้องสมุดอย่างไรจึงจะเหมาะสมต่อนักศึกษาปริญญาตรี และอาจารย์จะให้ความสำคัญต่อสาขาอาชีพของตนมากกว่าต่อสถาบัน แต่บรรณารักษ์นอกจากจะจัดซื้อทรัพยากรให้ตรงกับสาขาวิชาแล้วยังต้องจัดซื้อให้ตรงกับความต้องการของมหาวิทยาลัยโดยรวมด้วย การสื่อสารติดต่อที่ดีระหว่างบรรณารักษ์และคณาจารย์ของทุกคณะจะช่วยเพิ่มพูนความมั่นใจในการเลือกของคณาจารย์และบรรณารักษ์ในสาขาวิชาเหล่านี้ได้

ผลการวิจัยครั้งนี้จะใช้ในการช่วยคณาจารย์ในคณะที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับห้องสมุดโดยมีหน้าที่ในการรวบรวมคำร้องขอทรัพยากรห้องสมุดจากคณาจารย์ในคณะเพื่อให้บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรจัดซื้อ สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรห้องสมุดและปรับปรุงวิธีการคัดเลือกหนังสือให้พัฒนายิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดซื้อหนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2543 และศึกษาการใช้และไม่ใช้หนังสือที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 เฉพาะประเภทหนังสือหมวด 000-900 โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูล
4. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. รายการหนังสือจากสมุดทะเบียนหนังสือชื่อ เล่มที่ 4-5 ของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง ที่บันทึกการรับเข้าของหนังสือที่จัดซื้อเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2543 ทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินงบประมาณเงินรายได้

2. ฐานข้อมูลทางบรรณานุกรม ของสำนักหอสมุดกลาง
3. บันทึกการขออนุมัติซื้อและเบิกเงินค่าหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยออกแบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล รายละเอียดของหนังสือที่จัดซื้อดังตัวอย่าง

เลขทะเบียน.....	หน้า.....
เลขหมู่.....	
ประเภทของหนังสือ.....	ภาษาของหนังสือ.....
จำนวนชื่อเรื่อง/เล่ม.....	
สถิติการยืม.....ครั้ง	
☐ ไม่มีสถิติการยืม	

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดทำข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สํารวจสมุดทะเบียนหนังสือชื่อของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง เพื่อทราบว่ารายนํ้าชื่อหนังสือที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 อยู่ในสมุดทะเบียนหนังสือเล่มที่ 4-5
2. ค้นหาเลขทะเบียนจากรายชื่อหนังสือในสมุดทะเบียน พร้อมทั้งจดหน้าของสมุดทะเบียนลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล พร้อมจำนวนชื่อเรื่อง/เล่ม ภาษาของหนังสือ โดยตรวจสอบค้นหาเลขทะเบียนจากฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง
3. นํ้าเลขทะเบียนมาค้นหาเลขหมู่ ประเภทของหนังสือ จากฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง ลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล
4. นํ้าเลขทะเบียนมาเรียงเพื่อรวมรายการหนังสือที่อยู่ในเลขทะเบียนเดียวกัน โดยใช้เวลาในการบันทึกข้อมูล ของหนังสือตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2544 – ธันวาคม พ.ศ. 2544 พบว่า ในปี พ.ศ. 2543 สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อหนังสือภาษาไทยและหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 5,195 ชื่อเรื่อง (8,126 เล่ม) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 2,541 ชื่อเรื่อง (5,116 เล่ม) หนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 2,654 ชื่อเรื่อง (3,010 เล่ม)
5. นํ้าแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล แยกเป็นหนังสือภาษาไทย และ หนังสือภาษาต่างประเทศ
6. นํ้าแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล แยกเป็นประเภทหนังสือ คือ หนังสือหมวด 000-900 หนังสือหลักสูตร/แบบเรียน หนังสืออ้างอิง หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสาขาวิชา แพทยศาสตร์
7. บันทึกการใช้หนังสือ เฉพาะประเภทหนังสือหมวด 000-900 หนังสือภาษาไทย จำนวน 1,822 ชื่อเรื่อง (3,076 เล่ม) และหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 2,103 ชื่อเรื่อง (2,337 เล่ม) การบันทึกการใช้หนังสือตรวจสอบจากฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง เพื่อดูบันทึก

h 237550

การยืมออกด้วยระบบบาร์โค้ด เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2545 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 หนังสือประเภทหมวด 000-900 นำมาแยกตามหมวดวิชา 000-900 และแต่ละหมวดวิชา นำมาแยกตามหมวดย่อยครั้งที่ 2 อีกครั้งหนึ่ง

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลมาแสดงผลการวิเคราะห์หาอัตราส่วนร้อยละและอัตราการยืมต่อชื่อเรื่อง คำนวณโดยใช้โปรแกรมเอ็กเซล (Excel)

นำหนังสือที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 มาแสดงจำนวนเพื่อแยกตามระบบการจัดหมู่แบบทศนิยมของดิวอี้ ซึ่งแบ่งหนังสือออกเป็นหมวดวิชา 10 หมวด และแต่ละหมวดสามารถแบ่งแยกย่อยเป็นวิชาอื่นๆ ได้อีกเพื่อให้เห็นความหลากหลายของหนังสือ ในหมวดต่างๆ ชัดเจนยิ่งขึ้นดังนี้ (พวา พันธุ์เมฆา. 2536 : 21-24) ซึ่งแบ่งหนังสือออกเป็นหมวดวิชาและหมวดย่อย ดังนี้

000 ความรู้ทั่วไป

- 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก
- 020 บรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์
- 030 สารานุกรมทั่ว ๆ ไป
- 040 (ไม่ได้กำหนดใช้)
- 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
- 060 องค์การต่างๆ และพิพิธภัณฑ์วิทยา
- 070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์
- 080 รวมเรื่องทั่วๆ ไป
- 090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก

100 ปรัชญา

- 110 อภิปรัชญา
- 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์
- 130 จิตวิทยานามธรรม
- 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม
- 150 จิตวิทยา
- 160 ตรรกวิทยา
- 170 จริยศาสตร์ ศีลธรรม
- 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลางและปรัชญาตะวันออก

- 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่
- 200 ศาสนา
- 210 ศาสนาธรรมชาติ
- 220 คัมภีร์ไบเบิล
- 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา
- 240 ศีลธรรมของชาวคริสต์เถียน
- 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ
- 260 สังคมของชาวคริสต์ และศาสนศาสตร์
- 270 ประวัติศาสนามาคริสต์
- 280 นิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์
- 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ
- 300 สังคมศาสตร์
- 310 สถิติทั่วไป
- 320 รัฐศาสตร์
- 330 เศรษฐศาสตร์
- 340 กฎหมาย
- 350 รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารกองทัพ
- 360 ปัญหาสังคมและบริการสังคม
- 370 การศึกษา
- 380 การพาณิชย์ การคมนาคม การขนส่ง
- 390 ประเพณีขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา
- 400 ภาษา
- 410 ภาษาศาสตร์
- 420 ภาษาอังกฤษ
- 430 ภาษาเยอรมัน
- 440 ภาษาฝรั่งเศส
- 450 ภาษาอิตาลี
- 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส
- 470 ภาษาลาติน
- 480 ภาษากรีก
- 490 ภาษาอื่นๆ

- 500 **วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ**
- 510 คณิตศาสตร์
- 520 ดาราศาสตร์
- 530 ฟิสิกส์
- 540 เคมี
- 550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก
- 560 ชีวิตโบราณศึกษา
- 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต
- 580 พฤกษศาสตร์
- 590 สัตวศาสตร์
- 600 **วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี**
- 610 แพทยศาสตร์
- 620 วิศวกรรมศาสตร์
- 630 เกษตรศาสตร์
- 640 คหกรรมศาสตร์และชีวิตครอบครัว
- 650 การจัดการธุรกิจ
- 660 วิศวกรรมเคมี
- 670 โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ
- 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์บางอย่าง
- 690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
- 700 **ศิลปะ วิจิตรศิลป์และมณฑนศิลป์**
- 710 ศิลปะการออกแบบบริเวณในพื้นที่
- 720 สถาปัตยกรรม
- 730 ปฏิมกรรมและศิลปะพลาสติก
- 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง
- 750 การเขียนภาพ และภาพจิตรกรรม
- 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟิค
- 770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
- 780 ดนตรี
- 790 นันทนาการ และศิลปะการแสดง

- 800 **วรรณคดี**
 - 810 วรรณคดีอเมริกัน
 - 820 วรรณคดีอังกฤษ
 - 830 วรรณคดีเยอรมัน
 - 840 วรรณคดีฝรั่งเศส
 - 850 วรรณคดีอิตาลี
 - 860 วรรณคดีสเปน โปรตุเกส
 - 870 วรรณคดีละติน
 - 880 วรรณคดีกรีก
 - 890 วรรณคดีอื่นๆ
- 900 **ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์**
 - 910 ภูมิศาสตร์ และการท่องเที่ยว
 - 920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล
 - 930 ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ
 - 940 ประวัติศาสตร์ยุโรป
 - 950 ประวัติศาสตร์เอเชีย ตะวันออก ตะวันออกไกล
 - 960 ประวัติศาสตร์แอฟริกา
 - 970 ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ
 - 980 ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้
 - 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่นๆของโลก บริเวณนอกโลก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ

1. จำนวนหนังสือ จำแนกตามประเภทหนังสือและภาษา
2. จำนวนหนังสือหมวด 000-900 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

1. จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชา
2. จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา
3. จำนวนชื่อเรื่องของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ

ข้อมูลส่วนนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนหนังสือที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดซื้อ ปี พ.ศ. 2543 ทั้งหนังสือภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ จำแนกตามประเภทหนังสือ หมวดวิชาและภาษาตามหัวข้อดังนี้

- 1.1 จำนวนหนังสือ จำแนกตามประเภทหนังสือและภาษา ดังตาราง 1
- 1.2 จำนวนหนังสือ หมวด 000-900 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา ดังตาราง 2-12

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของหนังสือ จำแนกตามประเภทหนังสือและภาษา

ประเภทหนังสือ	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
หนังสือหมวด 000-900	1,822	35.07	2,103	40.48	3,925	75.55
หนังสือหลักสูตร/แบบเรียน	148	2.85	-	-	148	2.85
นวนิยาย/เรื่องสั้น	151	2.91	17	0.33	168	3.23
หนังสือสำหรับเด็ก	128	2.46	191	3.68	319	6.14
หนังสืออ้างอิง	94	1.81	104	2.00	198	3.81
หนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์	198	3.81	239	4.60	437	8.41
รวม	2,541	48.91	2,654	51.09	5,195	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่าจำนวนหนังสือที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือและภาษาโดยรวมจำนวนทั้งสิ้น 5,195 ชื่อเรื่อง เมื่อพิจารณาประเภทและภาษาปรากฏว่าชื่อหนังสือ หมวด 000-900 มากที่สุดจำนวน 3,925 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.55) รองลงมาคือหนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์ จำนวน 437 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.41) และหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 319 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.14) ตามลำดับ และจัดซื้อหนังสือหลักสูตร/แบบเรียน น้อยที่สุดจำนวน 148 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.85)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษาปรากฏว่าชื่อหนังสือ หมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ มากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 2,103 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.48) เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 1,822 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.07)

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 000-900 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	170	4.33	172	4.38	342	8.71
100 ปรัชญา	121	3.08	126	3.21	247	6.29
200 ศาสนา	25	0.64	11	0.28	36	0.92
300 สังคมศาสตร์	530	13.50	622	15.85	1,152	29.35
400 ภาษา	68	1.73	76	1.94	144	3.67
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	93	2.37	303	7.72	396	10.09
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์	483	12.31	363	9.25	846	21.55
700 ศิลปะ ทัศนศิลป์	98	2.50	268	6.83	366	9.32
800 วรรณคดี	80	2.04	39	0.99	119	3.03
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	154	3.92	123	3.13	277	7.06
รวม	1,822	46.42	2,103	53.58	3,925	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษาโดยรวมจำนวนทั้งสิ้น 3,925 ชื่อเรื่อง เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 300 มากที่สุด คือ จำนวน 1,152 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.35) รองลงมาคือหมวด 600 คือ จำนวน 846 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.55) และหมวด 500 คือ จำนวน 396 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.09) ตามลำดับ ส่วนหมวดที่จัดซื้อน้อยที่สุดคือหมวด 200 คือจำนวน 36 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.92)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือ หมวด 300 ภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 622 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.85) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 530 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.50)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 000-090 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	143	41.81	122	35.67	265	77.49
010 บรรณานุกรมฯ	-	-	-	-	-	-
020 บรรณารักษศาสตร์ฯ	18	5.26	47	13.74	65	19.01
030 สารานุกรมทั่วไป	-	-	-	-	-	-
040 (ไม่ได้กำหนดใช้)	-	-	-	-	-	-
050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องฯ	-	-	-	-	-	-
060 องค์การต่างๆ	-	-	-	-	-	-
070 วารสารศาสตร์ฯ	3	0.88	3	0.88	6	1.75
080 รวมเรื่องทั่วไป	6	1.75	-	-	6	1.75
090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนฯ	-	-	-	-	-	-
รวม	170	49.71	172	50.29	342	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 000-090 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษาโดยรวมทั้งสิ้นจำนวน 342 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่า ชื่อหนังสือหมวด 000 มากที่สุด คือ จำนวน 265 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.49) รองลงมาคือหมวด 020 ชื่อจำนวน 65 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.01)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 000 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 143 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.81) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 122 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.67)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 100-190 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
100 ปรัชญา	6	2.43	3	1.21	9	3.64
110 อภิปรัชญา	-	-	2	0.81	2	0.81
120 ทฤษฎีแห่งความรู้	2	0.81	7	2.83	9	3.64
130 จิตวิทยานามธรรม	14	5.67	4	1.62	18	7.29
140 ความคิดทางปรัชญาฯ	-	-	-	-	-	-
150 จิตวิทยา	88	35.63	78	31.58	166	67.21
160 ตรรกวิทยา	-	-	4	1.62	4	1.62
170 จริยศาสตร์	5	2.02	13	5.26	18	7.29
180 ปรัชญาสมัยโบราณ	6	2.43	5	2.02	11	4.45
190 ปรัชญาตะวันตกฯ	-	-	10	4.05	10	4.05
รวม	121	48.99	126	51.01	247	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 100-190 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 247 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 150 มากที่สุดคือจำนวน 166 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.21) รองลงมาคือหมวด 130 และ 170 เท่ากัน คือจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.29)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 150 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.63) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.58)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 200-290 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
200 ศาสนา	-	-	-	-	-	-
210 ศาสนาธรรมชาติ	-	-	1	2.78	1	2.78
220 คัมภีร์ไบเบิล	-	-	-	-	-	-
230 เทววิทยา	1	2.78	-	-	1	2.78
240 ศีลธรรม	-	-	-	-	-	-
250 ศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
260 สังคมของชาวคริสต์	-	-	1	2.78	1	2.78
270 ประวัติศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
280 นิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
290 ศาสนาเปรียบเทียบ	24	66.67	9	25.00	33	91.67
รวม	25	69.44	11	30.56	36	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 200-290 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 36 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 290 มากที่สุด คือ จำนวน 33 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 91.67)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 290 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00)

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 300-390 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
300 สังคมศาสตร์	101	8.77	118	10.24	219	19.01
310 สถิติทั่วไป	-	-	-	-	-	-
320 รัฐศาสตร์	33	2.86	35	3.04	68	5.90
330 เศรษฐศาสตร์	81	7.03	106	9.20	187	16.23
340 กฎหมาย	109	9.46	9	0.78	118	10.24
350 รัฐประศาสนศาสตร์ฯ	20	1.74	4	0.35	24	2.08
360 ปัญหาสังคมฯ	35	3.04	50	4.34	85	7.38
370 การศึกษา	113	9.81	285	24.74	398	34.55
380 การพาณิชย์ฯ	12	1.04	4	0.35	16	1.39
390 ประเพณีฯ	26	2.26	11	0.95	37	3.21
รวม	530	46.01	622	53.99	1,152	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 300-390 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 1,152 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 370 มากที่สุดคือ จำนวน 398 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 34.55) รองลงมาคือหมวด 300 ชื่อจำนวน 219 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.01) และหมวด 330 ชื่อจำนวน 187 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.23) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 370 ภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 285 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.74) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 113 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.81)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 400-490 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
400 ภาษา	-	-	8	5.56	8	5.56
410 ภาษาศาสตร์	7	4.86	9	6.25	16	11.11
420 ภาษาอังกฤษ	43	29.86	45	31.25	88	61.11
430 ภาษาเยอรมัน	2	1.39	-	-	2	1.39
440 ภาษาฝรั่งเศส	1	0.69	-	-	1	0.69
450 ภาษาอิตาลี	-	-	-	-	-	-
460 ภาษาสเปน	-	-	-	-	-	-
470 ภาษาละติน	-	-	-	-	-	-
480 ภาษากรีก	-	-	-	-	-	-
490 ภาษาอื่นๆ	15	10.42	14	9.72	29	20.14
รวม	68	47.22	76	52.78	144	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 400-490 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 144 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 420 มากที่สุด คือ จำนวน 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.11) รองลงมาคือหมวด 490 ชื่อจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.14)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 420 ภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.25) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.86)

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 500-590 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	11	2.78	16	4.04	27	6.82
510 คณิตศาสตร์	36	9.09	41	10.35	77	19.44
520 ดาราศาสตร์	1	0.25	8	2.02	9	2.27
530 ฟิสิกส์	9	2.27	69	17.42	78	19.70
540 เคมี	10	2.53	55	13.89	65	16.41
550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก	2	0.51	35	8.84	37	9.34
560 ชีวิตโบราณศึกษา	-	-	-	-	-	-
570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต	9	2.27	65	16.41	74	18.69
580 พฤกษศาสตร์	7	1.77	4	1.01	11	2.78
590 สัตวศาสตร์	8	2.02	10	2.53	18	4.55
รวม	93	23.48	303	76.52	396	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 500-590 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 396 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 530 มากที่สุด คือ จำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.70) รองลงมาคือหมวด 510 ชื่อจำนวน 77 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.44) และหมวด 570 ชื่อจำนวน 74 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 530 ภาษาต่างประเทศ มากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 69 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.42) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.27)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 600-690 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ฯ	2	0.24	3	0.35	5	0.59
610 แพทยศาสตร์	119	14.07	87	10.28	206	24.35
620 วิศวกรรมศาสตร์	9	1.06	54	6.38	63	7.45
630 เกษตรศาสตร์	67	7.92	7	0.83	74	8.75
640 คหกรรมศาสตร์ฯ	51	6.03	41	4.85	92	10.87
650 การจัดการธุรกิจ	225	26.60	121	14.30	346	40.90
660 วิศวกรรมเคมี	4	0.47	35	4.14	39	4.61
670 โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ฯ	-	-	2	0.24	2	0.24
680 โรงงานผลิตสิ่งของฯ	5	0.59	11	1.30	16	1.89
690 การก่อสร้างฯ	1	0.12	2	0.24	3	0.35
รวม	483	57.09	363	42.91	846	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่าจำนวนหนังสือ หมวด 600-690 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้นจำนวน 846 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 650 มากที่สุดคือ จำนวน 346 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.90) รองลงมาคือหมวด 610 ชื่อจำนวน 206 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.35) และหมวด 640 จำนวน 92 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.87) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 650 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 225 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.60) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 121 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.30)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 700-790 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
700 ศิลปะฯ	11	3.01	21	5.74	32	8.74
710 ศิลปะการออกแบบฯ	2	0.55	1	0.27	3	0.82
720 สถาปัตยกรรม	5	1.37	27	7.38	32	8.74
730 ปฏึกมากรรมฯ	2	0.55	41	11.20	43	11.75
740 การวาดเขียนฯ	12	3.28	98	26.78	110	30.05
750 การเขียนภาพฯ	3	0.82	37	10.11	40	10.93
760 ศิลปะการพิมพ์ฯ	1	0.27	1	0.27	2	0.55
770 การถ่ายภาพฯ	2	0.55	5	1.37	7	1.91
780 ดนตรี	22	6.01	12	3.28	34	9.29
790 นันทนาการฯ	38	10.38	25	6.83	63	17.21
รวม	98	26.78	268	73.22	366	100.00

จากตาราง 10 แสดงจำนวนหนังสือ หมวด 700-790 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษาโดยรวมทั้งสิ้น 366 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 740 มากที่สุด คือจำนวน 110 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.05) รองลงมาคือหมวด 790 ชื่อจำนวน 63 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.21) และหมวด 730 ชื่อจำนวน 43 ชื่อเรื่อง(ร้อยละ 11.75) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 740 ภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 98 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.78) เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.28)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 800-890 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
800 วรรณคดี	24	20.17	23	19.33	47	39.50
810 วรรณคดีอเมริกัน	-	-	3	2.52	3	2.52
820 วรรณคดีอังกฤษ	2	1.68	5	4.20	7	5.88
830 วรรณคดีเยอรมัน	-	-	-	-	-	-
840 วรรณคดีฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-
850 วรรณคดีอิตาลี	-	-	1	0.84	1	0.84
860 วรรณคดีสเปนฯ	-	-	-	-	-	-
870 วรรณคดีละติน	-	-	-	-	-	-
880 วรรณคดีกรีก	-	-	-	-	-	-
890 วรรณคดีอื่นๆ	54	45.38	7	5.88	61	51.26
รวม	80	67.23	39	32.77	119	100.00

จากตาราง 11 แสดงจำนวนหนังสือ หมวด 800-890 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น 119 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 890 มากที่สุด คือจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 51.26) รองลงมาคือ หมวด 800 ชื่อจำนวน 47 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.50)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 890 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 54 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 45.38) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.88)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของหนังสือหมวด 900-990 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ	จำนวน(ชื่อเรื่อง)	ร้อยละ
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	2	0.72	8	2.89	10	3.61
910 ภูมิศาสตร์	62	22.38	37	13.36	99	35.74
920 ชีวประวัติ	48	17.33	8	2.89	56	20.22
930 ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ	5	1.81	8	2.89	13	4.69
940 ประวัติศาสตร์ยุโรป	3	1.08	14	5.05	17	6.14
950 ประวัติศาสตร์เอเชีย	34	12.27	45	16.25	79	28.52
960 ประวัติศาสตร์แอฟริกา	-	-	-	-	-	-
970 ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ	-	-	3	1.08	3	1.08
980 ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้	-	-	-	-	-	-
990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่นๆของโลก	-	-	-	-	-	-
รวม	154	55.60	123	44.40	277	100.00

จากตาราง 12 แสดงจำนวนหนังสือ หมวด 900-990 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา โดยรวมทั้งสิ้น 277 ชื่อเรื่อง ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 910 มากที่สุดคือจำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.74) รองลงมาคือหมวด 950 ชื่อจำนวน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.52) และหมวด 920 ชื่อจำนวน 56 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.22) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าชื่อหนังสือหมวด 910 ภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 62 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.38) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 37 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.36)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ข้อมูลส่วนนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือที่สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 ทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เฉพาะหนังสือ หมวด 000-900 ที่อนุญาตให้ยืมออกของสำนักหอสมุดกลาง ตามหัวข้อดังนี้

- 2.1 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชา ดังตาราง 13
- 2.2 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา ดังตาราง 14-24
- 2.3 จำนวนชื่อเรื่องของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา ดังตาราง 25-35

ตาราง 13 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชา

หมวดวิชา	ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ		
	จำนวนจัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนการใช้(ครั้ง)	อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง
000 ความรู้ทั่วไป	342	4,439	12.98
100 ปรัชญา	247	3,949	15.99
200 ศาสนา	36	129	3.58
300 สังคมศาสตร์	1,152	10,073	8.74
400 ภาษา	144	1,499	10.41
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	396	4,333	10.94
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์	846	6,078	7.18
700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์	366	3,625	9.90
800 วรรณคดี	119	966	8.12
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	277	355	1.28
รวม	3,925	35,446	9.03

จากตาราง 13 แสดงว่าหนังสือหมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำนวนทั้งสิ้น 3,925 ชื่อเรื่อง รวมจำนวนการใช้ทั้งสิ้นระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 คือ 35,446 ครั้ง เมื่อพิจารณาการใช้ จำแนกตามหมวดวิชา ปรากฏว่า หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 300 คือ จำนวน 10,073 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 600 คือ จำนวน 6,078 ครั้ง และหมวด 000 คือ จำนวน 4,439 ครั้งตามลำดับ ส่วนหมวดที่มีจำนวนการใช้น้อยที่สุดคือหมวด 200 คือจำนวน 129 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือหมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ.2543 คือ 9.03 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมจำแนกตามหมวดวิชา ปรากฏว่า หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 100 มีอัตราการยืม 15.99 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 000 มีอัตราการยืม 12.98 ครั้งและหมวด 500 มีอัตราการยืม 10.94 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนหมวดที่มีอัตราการยืมน้อยที่สุดคือหมวด 900 มีอัตราการยืม 1.28 ครั้ง

ตาราง 14 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ซื้อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ซื้อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
000 ความรู้ทั่วไป	170	172	3,847	592	22.63	3.44
100 ปรัชญา	121	126	3,463	486	28.62	3.86
200 ศาสนา	25	11	119	10	4.76	0.91
300 สังคมศาสตร์	530	622	8,096	1,977	15.28	3.18
400 ภาษา	68	76	1,094	405	16.09	5.33
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	93	303	3,224	1,109	34.67	3.66
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ฯ	483	363	4,931	1,147	10.21	3.16
700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์	98	268	1,342	2,283	13.69	8.52
800 วรรณคดี	80	39	810	156	10.13	4.00
900 ประวัติศาสตร์ฯ	154	123	1,164	191	7.56	1.55
รวม	1,822	2,103	28,090	8,356	15.42	3.97

จากตาราง 14 แสดงว่าหนังสือหมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ.2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 28,090 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 8,356 ครั้ง เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษาปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 300 มีจำนวนการใช้ 8,096 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 600 มีจำนวนการใช้ 4,931 ครั้งและหมวด 000 มีจำนวนการใช้ 3,847 ครั้งตามลำดับ หนังสือภาษา ต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 700 มีจำนวนการใช้ 2,283 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 300 มีจำนวนการใช้ 1,977 ครั้งและ หมวด 600 มีจำนวนการใช้ 1,147 ครั้ง ตามลำดับ ส่วน หมวดที่มีจำนวนการใช้น้อยที่สุดทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ คือหมวด 200 หนังสือ ภาษาไทยจำนวน 119 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 10 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 15.42 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.97 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมตามหมวดวิชาและภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยหมวดที่มีอัตรา การยืมมากที่สุดคือ หมวด 500 มีอัตราการยืม 34.67 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 100 มีอัตราการยืม 28.62 ครั้ง และหมวด 000 มีอัตราการยืม 22.63 ครั้งตามลำดับ ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่ มีอัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 700 มีอัตราการยืม 8.52 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 400 มีอัตราการยืม 5.33 ครั้งและหมวด 800 มีอัตราการยืม 4.00 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนหมวดที่มีอัตราการยืมน้อยที่สุดทั้ง หนังสือภาษาไทย และภาษาต่างประเทศคือหมวด 200 หนังสือภาษาไทยมีอัตราการยืม 4.76 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 0.91 ครั้ง

ตาราง 15 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 000-090 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
000 ความรู้ทั่วไป	143	122	3,553	493	24.85	4.04
010 บรรณานุกรมฯ	-	-	-	-	-	-
020 บรรณารักษศาสตร์ฯ	18	47	240	96	13.33	2.04
030 สารานุกรมทั่วไป	-	-	-	-	-	-
040 (ไม่ได้กำหนดใช้)	-	-	-	-	-	-
050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องฯ	-	-	-	-	-	-
060 องค์การต่างๆ	-	-	-	-	-	-
070 วารสารศาสตร์ฯ	3	3	17	3	5.67	1.00
080 รวมเรื่องทั่วไป	6	-	37	-	6.17	-
090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนฯ	-	-	-	-	-	-
รวม	170	172	3,847	592	22.63	3.44

จากตาราง 15 แสดงว่าหนังสือ หมวด 000-090 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 3,847 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวน การใช้ทั้งสิ้น 592 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 000 มี จำนวนการใช้ 3,553 ครั้งรองลงมาก็คือหมวด 020 มีจำนวนการใช้ 240 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 000 คือจำนวน 493 ครั้ง รองลงมาก็คือ หมวด 020 มีจำนวน การใช้ 96 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 000-090 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 22.63 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.44 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 000 มีอัตราการยืม 24.85 ครั้ง รองลงมาก็คือหมวด 020 มีอัตราการยืม 13.33 ครั้ง ส่วนหนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 000 มีอัตราการยืม 4.04 ครั้ง รองลงมาก็คือ หมวด 020 มีอัตราการยืม 2.04 ครั้ง

ตาราง 16 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 100-190 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
100 ปรัชญา	6	3	98	9	16.33	3.00
110 อภิปรัชญา	-	2	-	2	-	1.00
120 ทฤษฎีแห่งความรู้	2	7	9	5	4.50	0.71
130 จิตวิทยานามธรรม	14	4	150	42	10.71	10.50
140 ความคิดทางปรัชญา	-	-	-	-	-	-
150 จิตวิทยา	88	78	3,108	387	35.32	4.96
160 ตรรกวิทยา	-	4	-	16	-	4.00
170 จริยศาสตร์	5	13	36	12	7.20	0.92
180 ปรัชญาสมัยโบราณ	6	5	62	2	10.33	0.40
190 ปรัชญาตะวันตก	-	10	-	11	-	1.10
รวม	121	126	3,463	486	28.62	3.86

จากตาราง 16 แสดงว่าหนังสือหมวด 100-190 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 3,463 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 486 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยหมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 150 มีจำนวนการใช้ 3,108 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 130 มีจำนวนการใช้ 150 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 150 คือจำนวน 387 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 130 มีจำนวนการใช้ 42 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 100-190 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษา ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีอัตราการยืม 28.62 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.86 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยหมวดที่มี อัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 150 มีอัตราการยืม 35.32 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 100 มีอัตราการยืม 16.33 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 130 มีอัตราการยืม 10.50 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 150 มีอัตราการยืม 4.96 ครั้ง

ตาราง 17 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 200-290 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
200 ศาสนา	-	-	-	-	-	-
210 ศาสนาธรรมชาติ	-	1	-	-	-	-
220 คัมภีร์ไบเบิล	-	-	-	-	-	-
230 เทววิทยาฯ	1	-	2	-	2.00	-
240 ศีลธรรมฯ	-	-	-	-	-	-
250 ศาสนาคริสต์ฯ	-	-	-	-	-	-
260 สังคมของชาวคริสต์ฯ	-	1	-	-	-	-
270 ประวัติศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
280 นิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-
290 ศาสนาเปรียบเทียบฯ	24	9	117	10	4.88	1.11
รวม	25	11	119	10	4.76	0.91

- จากตาราง 17 แสดงว่าหนังสือหมวด 200-290 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 119 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 10 ครั้ง ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 290 มีจำนวนการใช้ 117 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 230 มีจำนวนการใช้ 2 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มีเพียงหมวดเดียวคือหมวด 290 มีจำนวนการใช้ 10 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 200-290 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 4.76 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 0.91 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย หมวดที่มี อัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 290 มีอัตราการยืม 4.88 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 230 มีอัตราการยืม 2.00 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษา ต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมีเพียงหมวดเดียว คือหมวด 290 มีอัตราการยืม 1.11 ครั้ง

ตาราง 18 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 300-390 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
300 สังคมศาสตร์	101	118	1,421	441	14.07	3.74
310 สถิติทั่วไป	-	-	-	-	-	-
320 รัฐศาสตร์	33	35	463	33	14.03	0.94
330 เศรษฐศาสตร์	81	106	1,164	188	14.37	1.77
340 กฎหมาย	109	9	505	13	4.63	1.44
350 รัฐประศาสนศาสตร์ฯ	20	4	124	7	6.20	1.75
360 ปัญหาสังคมฯ	35	50	442	167	12.63	3.34
370 การศึกษา	113	285	3,550	1,090	31.42	3.82
380 การพาณิชย์ฯ	12	4	46	2	3.83	0.50
390 ประเพณีฯ	26	11	381	36	14.65	3.27
รวม	530	622	8,096	1,977	15.28	3.18

จากตาราง 18 แสดงว่าหนังสือ หมวด 300-390 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 8,096 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,977 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 370 มีจำนวนการใช้ 3,550 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 300 มีจำนวนการใช้ 1,421 ครั้ง หนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 370 มีจำนวนการใช้ 1,090 ครั้ง รองลงมา คือหมวด 300 มีจำนวนการใช้ 441 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือหมวด 300-390 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีอัตราการยืม 15.28 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.18 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยหมวดที่มี อัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 370 มีอัตราการยืม 31.42 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 390 มีอัตราการยืม 14.65 ครั้ง ส่วนหนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 370 มีอัตราการยืม 3.82 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 300 มีอัตราการยืม 3.74 ครั้ง

ตาราง 19 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 400-490 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
400 ภาษา	-	8	-	27	-	3.38
410 ภาษาศาสตร์	7	9	98	28	14.00	3.11
420 ภาษาอังกฤษ	43	45	742	271	17.26	6.02
430 ภาษาเยอรมัน	2	-	8	-	4.00	-
440 ภาษาฝรั่งเศส	1	-	3	-	3.00	-
450 ภาษาอิตาเลียน	-	-	-	-	-	-
460 ภาษาสเปน	-	-	-	-	-	-
470 ภาษาละติน	-	-	-	-	-	-
480 ภาษากรีก	-	-	-	-	-	-
490 ภาษาอื่นๆ	15	14	243	79	16.20	5.64
รวม	68	76	1,094	405	16.09	5.33

จากตาราง 19 แสดงว่าหนังสือหมวด 400-490 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,094 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 405 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 420 มีจำนวนการใช้ 742 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 490 มีจำนวนการใช้ 243 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 420 มีจำนวนการใช้ 271 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 490 มีจำนวนการใช้ 79 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 400-490 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 16.09 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีอัตราการยืม 5.33 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 420 มีอัตราการยืม 17.26 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 490 มีอัตราการยืม 16.20 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 420 มีอัตราการยืม 6.02 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 490 มีอัตราการยืม 5.64 ครั้ง

ตาราง 20 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 500-590 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	11	16	188	38	17.09	2.38
510 คณิตศาสตร์	36	41	1,485	174	41.25	4.24
520 ดาราศาสตร์	1	8	19	14	19.00	1.75
530 ฟิสิกส์	9	69	375	148	41.67	2.14
540 เคมี	10	55	440	300	44.00	5.45
550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก	2	35	17	58	8.50	1.66
560 ชีวิตโบราณศึกษา	-	-	-	-	-	-
570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต	9	65	560	345	62.22	5.31
580 พฤกษศาสตร์	7	4	81	3	11.57	0.75
590 สัตวศาสตร์	8	10	59	29	7.38	2.90
รวม	93	303	3,224	1,109	34.67	3.66

จากตาราง 20 แสดงว่าหนังสือ หมวด 500-590 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 3,224 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,109 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 510 มีจำนวนการใช้ 1,485 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 570 มีจำนวนการใช้ 560 ครั้ง หนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 570 มีจำนวนการใช้ 345 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 540 มีจำนวนการใช้ 300 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 500-590 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 34.67 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.66 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 570 มีอัตราการยืม 62.22 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 540 มีอัตราการยืม 44.00 ครั้ง ส่วนหนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 540 มีอัตราการยืม 5.45 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 570 มีอัตรา การยืม 5.31 ครั้ง

ตาราง 21 จำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 600-690 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์	2	3	10	2	5.00	0.67
610 แพทยศาสตร์	119	87	1,383	373	11.62	4.29
620 วิศวกรรมศาสตร์	9	54	55	98	6.11	1.81
630 เกษตรศาสตร์	67	7	445	11	6.64	1.57
640 คณิตศาสตร์	51	41	476	86	9.33	2.10
650 การจัดการธุรกิจ	225	121	2,445	481	10.87	3.98
660 วิศวกรรมเคมี	4	35	85	84	21.25	2.40
670 โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์	-	2	-	1	-	0.50
680 โรงงานผลิตสิ่งของฯ	5	11	32	11	6.40	1.00
690 การก่อสร้างฯ	1	2	-	-	-	-
รวม	483	363	4,931	1,147	10.21	3.16

จากตาราง 21 แสดงว่าหนังสือ หมวด 600-690 ที่จัดซื้อ ปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 4,931 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,147 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยหมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 650 มีจำนวนการใช้ 2,445 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 610 มีจำนวนการใช้ 1,383 ครั้งหนังสือภาษาต่างประเทศหมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือหมวด 650 มีจำนวนการใช้ 481 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 610 มีจำนวนการใช้ 373 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 600-690 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะ ภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 10.21 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 3.16 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 660 มีอัตราการยืม 21.25 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 610 มีอัตราการยืม 11.62 ครั้ง ส่วนหนังสือ ภาษาต่างประเทศหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ หมวด 610 มีอัตราการยืม 4.29 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 650 มีอัตราการยืม 3.98 ครั้ง

ตาราง 22 แสดงจำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 700-790 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
700 ศิลปะฯ	11	21	541	143	49.18	6.81
710 ศิลปะการออกแบบฯ	2	1	10	1	5.00	1.00
720 สถาปัตยกรรม	5	27	30	160	6.00	5.93
730 ปฏึกากรรมฯ	2	41	7	321	3.50	7.83
740 การวาดเขียนฯ	12	98	130	1,044	10.83	10.65
750 การเขียนภาพฯ	3	37	31	478	10.33	12.92
760 ศิลปะการพิมพ์ฯ	1	1	11	9	11.00	9.00
770 การถ่ายภาพฯ	2	5	19	22	9.50	4.40
780 ดนตรี	22	12	221	20	10.05	1.67
790 นันทนาการฯ	38	25	342	85	9.00	3.40
รวม	98	268	1,342	2,283	13.69	8.52

จากตาราง 22 แสดงว่าหนังสือ หมวด 700-790 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,342 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนการใช้ 2,283 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 700 มีจำนวนการใช้ 541 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 790 มีจำนวนการใช้ 342 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มี จำนวนการใช้ มากที่สุด คือ หมวด 740 มีจำนวนการใช้ 1,044 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 750 มีจำนวนการใช้ 478 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 700-790 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย มีอัตราการยืม 13.69 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีอัตราการยืม 8.52 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มี อัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 700 มีอัตราการยืม 49.18 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 760 มีอัตราการยืม 11.00 ครั้ง ส่วนหนังสือ ภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 750 มีอัตราการยืม 12.92 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 740 มีอัตราการยืม 10.65 ครั้ง

ตาราง 23 แสดงจำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 800-890 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ซื้อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ซื้อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
800 วรรณคดี	24	23	204	113	8.50	4.91
810 วรรณคดีอเมริกัน	-	3	-	10	-	3.33
820 วรรณคดีอังกฤษ	2	5	14	10	7.00	2.00
830 วรรณคดีเยอรมัน	-	-	-	-	-	-
840 วรรณคดีฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-
850 วรรณคดีอิตาลี	-	1	-	1	-	1.00
860 วรรณคดีสเปนฯ	-	-	-	-	-	-
870 วรรณคดีละติน	-	-	-	-	-	-
880 วรรณคดีกรีก	-	-	-	-	-	-
890 วรรณคดีอื่นๆ	54	7	592	22	10.96	3.14
รวม	80	39	810	156	10.13	4.00

จากตาราง 23 แสดงว่าหนังสือ หมวด 800-890 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 810 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 156 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทยหมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 890 มีจำนวนการใช้ 592 ครั้ง รองลงมาคือหมวด 800 มีจำนวนการใช้ 204 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศหมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุดคือ หมวด 800 มีจำนวนการใช้ 113 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 890 มีจำนวนการใช้ 22 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 800-890 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีอัตราการยืม 10.13 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 4.00 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืมปรากฏว่า หนังสือ ภาษาไทย หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 890 มีอัตราการยืม 10.96 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 800 มีอัตราการยืม 8.50 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 800 มีอัตราการยืม 4.91 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 810 มีอัตราการยืม 3.33 ครั้ง

ตาราง 24 แสดงจำนวนการใช้และอัตราการยืมหนังสือหมวด 900-990 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	จัดซื้อ(ชื่อเรื่อง)		การใช้หนังสือ (ครั้ง)		อัตราการยืม : ชื่อเรื่อง	
	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	2	8	14	14	7.00	1.75
910 ภูมิศาสตร์	62	37	625	72	10.08	1.95
920 ชีวประวัติ	48	8	156	14	3.25	1.75
930 ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ	5	8	32	8	6.40	1.00
940 ประวัติศาสตร์ยุโรป	3	14	56	12	18.67	0.86
950 ประวัติศาสตร์เอเชีย	34	45	281	66	8.26	1.47
960 ประวัติศาสตร์แอฟริกา	-	-	-	-	-	-
970 ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ	-	3	-	5	-	1.67
980 ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้	-	-	-	-	-	-
990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่นๆของโลก	-	-	-	-	-	-
รวม	154	123	1,164	191	7.56	1.55

จากตาราง 24 แสดงว่าหนังสือหมวด 900-990 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 1,164 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ทั้งสิ้น 191 ครั้ง ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 910 มีจำนวนการใช้ 625 ครั้ง รองลงมา คือหมวด 950 มีจำนวนการใช้ 281 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีจำนวนการใช้มากที่สุด คือ หมวด 910 มีจำนวนการใช้ 72 ครั้ง รองลงมาคือ หมวด 950 มีจำนวนการใช้ 66 ครั้ง

อัตราการยืมโดยรวมของหนังสือ หมวด 900-990 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาษาปรากฏว่า หนังสือภาษาไทยมีอัตราการยืม 7.56 ครั้ง หนังสือภาษาต่างประเทศ มีอัตราการยืม 1.55 ครั้ง เมื่อพิจารณาอัตราการยืม ปรากฏว่าหนังสือภาษาไทย หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 940 มีอัตราการยืม 18.67 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 910 มีอัตราการยืม 10.08 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 910 มีอัตราการยืม 1.95 ครั้ง รองลงมา คือ หมวด 900, 920 มีอัตราการยืมเท่ากันคือ 1.75 ครั้ง

ตาราง 25 จำนวนหนังสือและร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	170	2	0.05	172	35	0.89	342	37	0.94
100 ปรัชญา	121	-	-	126	23	0.59	247	23	0.59
200 ศาสนา	25	-	-	11	7	0.18	36	7	0.18
300 สังคมศาสตร์	530	30	0.76	622	158	4.03	1,152	188	4.79
400 ภาษา	68	2	0.05	76	9	0.23	144	11	0.28
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	93	8	0.20	303	69	1.76	396	77	1.96
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ฯ	483	11	0.28	363	77	1.96	846	88	2.24
700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ฯ	98	1	0.03	268	10	0.25	366	11	0.28
800 วรรณคดี	80	4	0.10	39	9	0.23	119	13	0.33
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	154	8	0.20	123	59	1.50	277	67	1.71
รวม	1,822	66	1.68	2,103	456	11.62	3,925	522	13.30

จากตาราง 25 แสดงว่าหนังสือหมวด 000-900 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 3,925 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 522 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.30) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 456 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.62) หนังสือภาษาไทยจำนวน 66 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.68) เมื่อพิจารณาตามหมวด ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 300 มากที่สุด คือ จำนวน 188 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.79) รองลงมา คือ หมวด 600 จำนวน 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.24) และหมวด 500 จำนวน 77 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.96) ส่วนหมวดที่ไม่มีผู้ยิมน้อยที่สุดคือ หมวด 200 จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.18)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 300 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 158 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.03) เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.76) สำหรับหนังสือภาษาไทย หมวด 100,200 เป็นหมวดที่มีผู้ยืมทุกชื่อเรื่อง

ตาราง 26 จำนวนหนังสือหมวด 000-090 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	143	-	-	122	28	8.19	265	28	8.19
010 บรรณานุกรมฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020 บรรณารักษศาสตร์ฯ	18	1	0.29	47	7	2.05	65	8	2.34
030 สารานุกรมทั่วไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040 (ไม่ได้กำหนดใช้)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060 องค์การต่างๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070 วารสารศาสตร์ฯ	3	-	-	3	-	-	6	-	-
080 รวมเรื่องทั่วไป	6	1	0.29	-	-	-	6	1	0.29
090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	170	2	0.58	172	35	10.23	342	37	10.82

จากตาราง 26 แสดงว่าหนังสือ หมวด 000-090 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 342 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 37 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.82) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 000 มากที่สุด คือ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.19) รองลงมาคือหมวด 020 จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.34)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่า หนังสือหมวด 000 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศเท่านั้น คือ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.19)

ตาราง 27 จำนวนหนังสือหมวด 100-190 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
100 ปรัชญา	6	-	-	3	-	-	9	-	-
110 อภิปรัชญา	-	-	-	2	-	-	2	-	-
120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ฯ	2	-	-	7	3	1.21	9	3	1.21
130 จิตวิทยานามธรรม	14	-	-	4	-	-	18	-	-
140 ความคิดทางปรัชญา ฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150 จิตวิทยา	88	-	-	78	4	1.62	166	4	1.62
160 ตรรกวิทยา	-	-	-	4	-	-	4	-	-
170 จริยศาสตร์ ฯ	5	-	-	13	5	2.02	18	5	2.02
180 ปรัชญาสมัยโบราณ ฯ	6	-	-	5	4	1.62	11	4	1.62
190 ปรัชญาตะวันตก ฯ	-	-	-	10	7	2.83	10	7	2.83
รวม	121	-	-	126	23	9.31	247	23	9.31

จากตาราง 27 แสดงว่าหนังสือหมวด 100-190 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 247 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.31) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหมวด 190 มากที่สุด คือ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.83) รองลงมาคือหมวด 170 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.02)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 190 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศเท่านั้น คือ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.83)

ตาราง 28 จำนวนหนังสือหมวด 200-290 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
200 ศาสนา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
210 ศาสนาธรรมชาติ	-	-	-	1	1	2.78	1	1	2.78
220 คัมภีร์ไบเบิล	-	-	-	-	-	-	-	-	-
230 เทววิทยาฯ	1	-	-	-	-	-	1	-	-
240 ศิลธรรมฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
250 ศาสนาคริสต์ฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
260 สังคมของชาวคริสต์ฯ	-	-	-	1	1	2.78	1	1	2.78
270 ประวัติศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-	-	-	-
280 นิกายต่างๆ ในศาสนาคริสต์	-	-	-	-	-	-	-	-	-
290 ศาสนาเปรียบเทียบฯ	24	-	-	9	5	13.89	33	5	13.89
รวม	25	-	-	11	7	19.44	36	7	19.44

จากตาราง 28 แสดงว่าหนังสือหมวด 200-290 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 36 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.44) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหมวด 290 มากที่สุด คือ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.89)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 290 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศเท่านั้น คือจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.89)

ตาราง 29 จำนวนหนังสือหมวด 300-390 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
300 สังคมศาสตร์	101	1	0.09	118	34	2.95	219	35	3.04
310 สถิติทั่วไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-
320 รัฐศาสตร์	33	1	0.09	35	14	1.22	68	15	1.30
330 เศรษฐศาสตร์	81	3	0.26	106	42	3.65	187	45	3.91
340 กฎหมาย	109	21	1.82	9	6	0.52	118	27	2.34
350 รัฐประศาสนศาสตร์ฯ	20	1	0.09	4	2	0.17	24	3	0.26
360 ปัญหาสังคมฯ	35	-	-	50	10	0.87	85	10	0.87
370 การศึกษา	113	-	-	285	43	3.73	398	43	3.73
380 การพาณิชย์ฯ	12	2	0.17	4	3	0.26	16	5	0.43
390 ประเพณีฯ	26	1	0.09	11	4	0.35	37	5	0.43
รวม	530	30	2.60	622	158	13.72	1,152	188	16.32

จากตาราง 29 แสดงว่าหนังสือหมวด 300-390 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 1,152 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 188 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.32) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 330 มากที่สุด คือ จำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.91) รองลงมาคือหมวด 370 จำนวน 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.73) และหมวด 300 จำนวน 35 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.04) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 330 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 42 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.65) เป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26)

ตาราง 30 จำนวนหนังสือหมวด 400-490 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
400 ภาษา	-	-	-	8	1	0.69	8	1	0.69
410 ภาษาศาสตร์	7	-	-	9	1	0.69	16	1	0.69
420 ภาษาอังกฤษ	43	-	-	45	4	2.78	88	4	2.78
430 ภาษาเยอรมัน	2	-	-	-	-	-	2	-	-
440 ภาษาฝรั่งเศส	1	-	-	-	-	-	1	-	-
450 ภาษาอิตาลี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
460 ภาษาสเปน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
470 ภาษาละติน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
480 ภาษากรีก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
490 ภาษาอื่นๆ	15	2	1.39	14	3	2.08	29	5	3.47
รวม	68	2	1.39	76	9	6.25	144	11	7.64

จากตาราง 30 แสดงว่าหนังสือหมวด 400-490 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 144 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.64) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษาปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 490 มากที่สุด คือ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.47) รองลงมาคือหมวด 420 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.78)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 490 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.08) เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.39)

ตาราง 31 จำนวนหนังสือหมวด 500-590 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	11	3	0.76	16	3	0.76	27	6	1.52
510 คณิตศาสตร์	36	1	0.25	41	8	2.02	77	9	2.27
520 ดาราศาสตร์	1	-	-	8	4	1.01	9	4	1.01
530 ฟิสิกส์	9	-	-	69	22	5.56	78	22	5.56
540 เคมี	10	-	-	55	7	1.77	65	7	1.77
550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก	2	-	-	35	13	3.28	37	13	3.28
560 ชีวิตโบราณศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต	9	1	0.25	65	8	2.02	74	9	2.27
580 พฤกษศาสตร์	7	-	-	4	3	0.76	11	3	0.76
590 สัตวศาสตร์	8	3	0.76	10	1	0.25	18	4	1.01
รวม	93	8	2.02	303	69	17.42	396	77	19.44

จากตาราง 31 แสดงว่าหนังสือหมวด 500-590 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 396 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 - สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 77 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.44) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหมวด 530 มากที่สุด คือ จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.56) รองลงมา คือ หมวด 550 จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.28) และหมวด 510, 570 จำนวนเท่ากันคือ 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.27) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 530 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศเท่านั้น คือ จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.56)

ตาราง 32 จำนวนหนังสือหมวด 600-690 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ฯ	2	-	-	3	1	0.12	5	1	0.12
610 แพทยศาสตร์	119	1	0.12	87	2	0.24	206	3	0.35
620 วิศวกรรมศาสตร์	9	1	0.12	54	27	3.19	63	28	3.31
630 เกษตรศาสตร์	67	4	0.47	7	3	0.35	74	7	0.83
640 คณิตศาสตร์ฯ	51	1	0.12	41	15	1.77	92	16	1.89
650 การจัดการธุรกิจ	225	-	-	121	15	1.77	346	15	1.77
660 วิศวกรรมเคมี	4	1	0.12	35	9	1.06	39	10	1.18
670 โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ฯ	-	-	-	2	1	0.12	2	1	0.12
680 โรงงานผลิตสิ่งของฯ	5	2	0.24	11	2	0.24	16	4	0.47
690 การก่อสร้างฯ	1	1	0.12	2	2	0.24	3	3	0.35
รวม	483	11	1.30	363	77	9.10	846	88	10.40

จากตาราง 32 แสดงว่าหนังสือหมวด 600-690 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 846 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.40) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 620 มากที่สุด คือ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.31) รองลงมา คือ หมวด 640 จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.89) และหมวด 650 มากที่สุด คือ จำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.77) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 620 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.19) เป็นหนังสือภาษาไทยเพียง 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.12)

ตาราง 33 จำนวนหนังสือหมวด 700-790 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
700 ศิลปะฯ	11	-	-	21	3	0.82	32	3	0.82
710 ศิลปะการออกแบบฯ	2	-	-	1	-	-	3	-	-
720 สถาปัตยกรรม	5	-	-	27	-	-	32	-	-
730 ปฏึกกรรมฯ	2	-	-	41	-	-	43	-	-
740 การวาดเขียนฯ	12	-	-	98	1	0.27	110	1	0.27
750 การเขียนภาพ	3	-	-	37	-	-	40	-	-
760 ศิลปะการพิมพ์	1	-	-	1	-	-	2	-	-
770 การถ่ายภาพ	2	-	-	5	-	-	7	-	-
780 ดนตรี	22	1	0.27	12	5	1.37	34	6	1.64
790 นันทนาการฯ	38	-	-	25	1	0.27	63	1	0.27
รวม	98	1	0.27	268	10	2.73	366	11	3.01

จากตาราง 33 แสดงว่าหนังสือหมวด 700-790 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 366 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคมปี พ.ศ. 2543 – สิ้นเดือนธันวาคม 2545 รวมทั้งสิ้น 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.01) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 780 มากที่สุด คือ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.64) รองลงมาคือหมวด 700 จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.82)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 780 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.37) เป็นหนังสือภาษาไทยเพียง 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.27)

ตาราง 34 จำนวนหนังสือหมวด 800-890 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
800 วรรณคดี	24	-	-	23	5	4.20	47	5	4.20
810 วรรณคดีอเมริกัน	-	-	-	3	-	-	3	-	-
820 วรรณคดีอังกฤษ	2	-	-	5	1	0.84	7	1	0.84
830 วรรณคดีเยอรมัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
840 วรรณคดีฝรั่งเศส	-	-	-	-	-	-	-	-	-
850 วรรณคดีอิตาลี	-	-	-	1	-	-	1	-	-
860 วรรณคดีสเปน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
870 วรรณคดีละติน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
880 วรรณคดีกรีก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
890 วรรณคดีอื่นๆ	54	4	3.36	7	3	2.52	61	7	5.88
รวม	80	4	3.36	39	9	7.56	119	13	10.92

จากตาราง 34 แสดงว่าหนังสือหมวด 800-890 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 119 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.92) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 890 มากที่สุด คือ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.88) รองลงมาคือหมวด 800 จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.20)

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 890 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ คือ เป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.36) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.52)

ตาราง 35 จำนวนหนังสือหมวด 900-990 และร้อยละของหนังสือที่ไม่มีผู้ยืม จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย			ภาษาต่างประเทศ			รวม		
	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ	จำนวนชื่อ(ชื่อเรื่อง)	จำนวนที่ไม่มีผู้ยืม	ร้อยละ
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	2	-	-	8	3	1.08	10	3	1.08
910 ภูมิศาสตร์ฯ	62	-	-	37	18	6.50	99	18	6.50
920 ชีวประวัติ	48	7	2.53	8	3	1.08	56	10	3.61
930 ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ	5	-	-	8	4	1.44	13	4	1.44
940 ประวัติศาสตร์ยุโรป	3	-	-	14	6	2.17	17	6	2.17
950 ประวัติศาสตร์เอเชียฯ	34	1	0.36	45	23	8.30	79	24	8.66
960 ประวัติศาสตร์แอฟริกา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
970 ประวัติศาสตร์อเมริกาเหนือ	-	-	-	3	2	0.72	3	2	0.72
980 ประวัติศาสตร์อเมริกาใต้	-	-	-	-	-	-	-	-	-
990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่นๆของโลกฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	154	8	2.89	123	59	21.30	277	67	24.19

จากตาราง 35 แสดงว่าหนังสือหมวด 900-990 ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 รวมทั้งสิ้น 277 ชื่อเรื่อง ไม่มีผู้ยืมระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2543 – สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 67 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.19) เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาและภาษา ปรากฏว่าเป็นหนังสือหมวด 950 มากที่สุด คือ จำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.66) รองลงมาคือหมวด 910 จำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.50) และหมวด 920 จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.61) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกเฉพาะภาษา ปรากฏว่าหนังสือหมวด 950 มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.30) เป็นหนังสือภาษาไทยเพียง 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.36)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลได้ตามหัวข้อดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดซื้อหนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือ หมวดวิชาและภาษา
2. เพื่อศึกษาการใช้และไม่ใช้หนังสือที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2545 ของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลรายละเอียดของหนังสือที่จัดซื้อ ในปี พ.ศ. 2543 ทุกชื่อเรื่องตามที่ระบุไว้ในขอบเขต และฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. รายการหนังสือจากสมุดทะเบียนหนังสือชื่อ เล่มที่ 4-5 ของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. บันทึกการขออนุมัติซื้อและเบิกเงินค่าน้ำหนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. สํารวจสมุดทะเบียนหนังสือชื่อของ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เล่มที่ 4-5 ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2544 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544
2. ค้นหาเลขทะเบียน เลขหมู่ ประเภทของหนังสือ ภาษาของหนังสือ จำนวนชื่อเรื่อง/เล่ม และสถิติการยืมออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากรายชื่อหนังสือในสมุดทะเบียนและจากฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อบันทึกลงในแบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545
3. นำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลจำนวนหนังสือที่จัดซื้อมาจำแนกตามประเภทหนังสือและภาษา
4. นำข้อมูลเฉพาะหนังสือหมวด 000-900 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900 ตามระบบการจัดหมู่แบบทศนิยมของดิวอี้ และแต่ละหมวดวิชา นำมาจำแนกตามหมวดย่อยครั้งที่ 2 อีกครั้งหนึ่ง
5. นำข้อมูลสถิติการยืมหนังสือหมวด 000-900 ออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาจำแนกตามหมวดวิชา หมวดย่อย และภาษา
6. นำข้อมูลหนังสือหมวด 000-900 ที่ไม่มีสถิติการยืมออกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาจำแนกตามหมวดวิชา หมวดย่อย และภาษา

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลมาแสดงผลการวิเคราะห์ หาอัตราส่วนร้อยละของจำนวนหนังสือที่จัดซื้อ และหนังสือหมวด 000-900 ที่ไม่มีสถิติการยืม ส่วนข้อมูลการใช้หรือการยืมหนังสือออกของสำนักหอสมุดกลาง นำมาแสดงผลการวิเคราะห์หาอัตราการยืมต่อชื่อเรื่อง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ

ปี พ.ศ. 2543 สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวนชื่อเรื่องมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 2,654 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาไทย จำนวน 2,541 ชื่อเรื่อง สรุปได้ดังนี้คือ

1.1 จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ

ลำดับที่ 1 ประเภทหนังสือหมวด 000-900 จัดซื้อจำนวน 2,103 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.48)

ลำดับที่ 2 ประเภทหนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์ จัดซื้อจำนวน 239 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.60)

ลำดับที่ 3 ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก จัดซื้อจำนวน 191 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.68)

1.2 จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศ ในปีพ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือตามลำดับจากน้อยไปมาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หนังสือหลักสูตร/แบบเรียน ไม่มีจำนวนการจัดซื้อ

ลำดับที่ 2 หนังสือนวนิยาย/เรื่องสั้น จัดซื้อจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.33)

ลำดับที่ 3 หนังสืออ้างอิง จัดซื้อจำนวน 104 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.00)

1.3 จัดซื้อหนังสือภาษาไทยในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือ ตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ

ลำดับที่ 1 ประเภทหนังสือหมวด 000-900 จัดซื้อจำนวน 1,822 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.07)

ลำดับที่ 2 ประเภทหนังสือสาขาวิชาแพทยศาสตร์ จัดซื้อจำนวน 198 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.81)

ลำดับที่ 3 ประเภทนวนิยาย/เรื่องสั้น จัดซื้อจำนวน 151 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.91)

1.4 จัดซื้อหนังสือภาษาไทยในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามประเภทหนังสือ ตามลำดับจากน้อยไปมาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หนังสืออ้างอิง จัดซื้อจำนวน 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.81)

ลำดับที่ 2 หนังสือสำหรับเด็ก จัดซื้อจำนวน 128 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.46)

ลำดับที่ 3 หนังสือหลักสูตร/แบบเรียน จัดซื้อจำนวน 148 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.85)

ปี พ.ศ. 2543 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดซื้อหนังสือหมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ จำนวนชื่อเรื่องมากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ ชื่อหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 2,103 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาไทย 1,822 ชื่อเรื่อง

1.5 จัดซื้อหนังสือหมวด 000-900 ภาษาไทยในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชา และภาษาตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 300 สังคมศาสตร์ จัดซื้อจำนวน 530 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.50)

ลำดับที่ 2 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี จัดซื้อจำนวน 483
ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.31)

ลำดับที่ 3 หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จัดซื้อจำนวน 170 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.33)

1.6 จัดซื้อหนังสือหมวด 000-900 ภาษาไทย ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชา
และภาษา ตามลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 200 ศาสนา จัดซื้อจำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.64)

ลำดับที่ 2 หมวด 400 ภาษา จัดซื้อจำนวน 68 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.73)

ลำดับที่ 3 หมวด 800 วรรณคดี จัดซื้อจำนวน 80 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.04)

1.7 จัดซื้อหนังสือหมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตาม
หมวดวิชาและภาษา ตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 300 สังคมศาสตร์ จัดซื้อจำนวน 622 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.85)

ลำดับที่ 2 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี จัดซื้อจำนวน
363 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.25)

ลำดับที่ 3 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ จัดซื้อจำนวน 303 ชื่อเรื่อง
(ร้อยละ 7.72)

1.8 จัดซื้อหนังสือหมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตาม
หมวดวิชาและภาษา ตามลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 200 ศาสนา จัดซื้อจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28)

ลำดับที่ 2 หมวด 800 วรรณคดี จัดซื้อจำนวน 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.99)

ลำดับที่ 3 หมวด 400 ภาษา จัดซื้อจำนวน 76 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.94)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ปี พ.ศ. 2543 หนังสือหมวด 000-900 ที่สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อเมื่อพิจารณาการใช้ ช่วง
ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 – สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 พบว่า หนังสือภาษาไทย มีจำนวน
การใช้มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ คือ หนังสือภาษาไทย มีจำนวนการใช้ถึง 28,090 ครั้ง และ
มีอัตราการยืมต่อชื่อเรื่อง 15.42 ครั้ง ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนการใช้ 8,356 ครั้ง มี
อัตราการยืมต่อชื่อเรื่อง 3.97 ครั้ง สรุปรายละเอียดได้ดังนี้คือ

2.1 จำนวนการใช้หนังสือและอัตราการยืมหนังสือภาษาไทย เรียงตามลำดับจากมาก
ไปน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีจำนวนการใช้ 8,096 ครั้ง แต่มี อัตราการ ยืมอยู่ในลำดับที่ 5 คือ 15.28 ครั้ง

ลำดับที่ 2 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี มีจำนวนการใช้ 4,931 ครั้ง แต่มีอัตราการยืมอยู่ในลำดับที่ 7 คือ 10.21 ครั้ง

ลำดับที่ 3 หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีจำนวนการใช้ 3,847 ครั้ง และ มีอัตราการยืมอยู่ในลำดับที่ 3 เช่นกัน คือ 22.63 ครั้ง

2.2 จำนวนการใช้หนังสือ และอัตราการยืมหนังสือภาษาไทย เรียงตามลำดับจาก น้อยไปมาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 200 ศาสนา มีจำนวนการใช้ 119 ครั้ง แต่มีอัตราการยืม อยู่ในลำดับที่ 10 คือ 4.76 ครั้ง

ลำดับที่ 2 หมวด 800 วรรณคดี มีจำนวนการใช้ 810 ครั้ง แต่มีอัตราการยืม อยู่ในลำดับที่ 8 คือ 10.13 ครั้ง

ลำดับที่ 3 หมวด 400 ภาษา มีจำนวนการใช้ 1,094 ครั้ง แต่มีอัตราการยืม อยู่ในลำดับที่ 4 คือ 16.09 ครั้ง

2.3 จำนวนการใช้หนังสือ และอัตราการยืมหนังสือภาษาต่างประเทศ เรียงตามลำดับ จากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์และมณฑนศิลป์ มีจำนวนการใช้ 2,283 ครั้ง และมีอัตราการยืมอยู่ในลำดับ 1 เช่นกัน คือ 8.52 ครั้ง

ลำดับที่ 2 หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีจำนวนการใช้ 1,977 ครั้ง แต่อัตรา การยืมอยู่ในลำดับ 7 คือ 3.18 ครั้ง

ลำดับที่ 3 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี มีจำนวนการใช้ 1,147 ครั้ง แต่อัตราการยืมอยู่ในลำดับ 8 คือ 3.16 ครั้ง

2.4 จำนวนการใช้หนังสือ และอัตราการยืมหนังสือภาษาต่างประเทศ เรียงตามลำดับ จากน้อยไปมาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 200 ศาสนา มีจำนวนการใช้ 10 ครั้ง และอัตราการยืมอยู่ใน ลำดับ 10 เช่นกัน คือ 0.91 ครั้ง

ลำดับที่ 2 หมวด 800 วรรณคดี มีจำนวนการใช้ 156 ครั้ง แต่อัตราการยืมอยู่ใน ลำดับ 3 คือ 4.00 ครั้ง

ลำดับที่ 3 หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีจำนวนการใช้ 191 ครั้ง แต่ อัตราการยืมอยู่ในลำดับ 9 คือ 1.55 ครั้ง

2.5 อัตราการยืมหนังสือหมวด 000-900 ภาษาไทย ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ มีอัตราการยืม 34.67 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 7 คือ 93 ชื่อเรื่อง
- 2) หมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืม 28.62 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 5 คือ 121 ชื่อเรื่อง
- 3) หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 22.63 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 3 เช่นเดียวกัน คือ 170 ชื่อเรื่อง

2.6 อัตราการยืมหนังสือหมวด 000-900 ภาษาไทย ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากน้อยไปมาก ดังนี้

- 1) หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 4.76 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 10 เช่นเดียวกัน คือ 25 ชื่อเรื่อง
- 2) หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 7.56 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 4 คือ 154 ชื่อเรื่อง
- 3) หมวด 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 10.13 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 8 เช่นเดียวกัน คือ 80 ชื่อเรื่อง

2.7 อัตราการยืมหนังสือหมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) หมวด 700 ศิลป วิจิตรศิลป์และทัศนศิลป์ มีอัตราการยืม 8.52 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 4 คือ 268 ชื่อเรื่อง
- 2) หมวด 400 ภาษา มีอัตราการยืม 5.33 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 8 คือ 76 ชื่อเรื่อง
- 3) หมวด 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 4.00 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 9 คือ 39 ชื่อเรื่อง

2.8 อัตราการยืมหนังสือหมวด 000-900 ภาษาต่างประเทศ ที่จัดซื้อปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากน้อยไปมาก ดังนี้

- 1) หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 0.91 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 10 คือ 11 ชื่อเรื่อง
- 2) หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 1.55 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 7 คือ 123 ชื่อเรื่อง

3) หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี มีอัตราการยืม 3.16 ครั้ง แต่จัดซื้อเป็นลำดับที่ 2 คือ 363 ชื่อเรื่อง

2.9 การจัดซื้อ จำนวนการใช้ และอัตราการยืมหนังสือหมวด 000-900 ภาษาไทย ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชา ดังนี้

1) หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จัดซื้อหมวด 000 ความรู้ทั่วไปมากที่สุดคือ 143 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.81) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 000 มีจำนวนการใช้ 3,553 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 24.85 ครั้ง

2) หมวด 100 ปรัชญา จัดซื้อหมวด 150 จิตวิทยา มากที่สุด คือ 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.63) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 150 มีจำนวนการใช้ 3,108 ครั้งและเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 35.32 ครั้ง

3) หมวด 200 ศาสนา จัดซื้อหมวด 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ มากที่สุด คือ 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 290 มีจำนวนการใช้ 117 ครั้งและเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 4.88 ครั้ง

4) หมวด 300 สังคมศาสตร์ จัดซื้อหมวด 370 การศึกษา มากที่สุด คือ 113 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.81) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 370 มีจำนวนการใช้ 3,550 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 31.42 ครั้ง

5) หมวด 400 ภาษา จัดซื้อหมวด 420 ภาษาอังกฤษมากที่สุดคือ 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.86) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 420 มีจำนวนการใช้ 742 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 17.26 ครั้ง

6) หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ จัดซื้อหมวด 510 คณิตศาสตร์ มากที่สุด คือ 36 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.09) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 510 มีจำนวนการใช้ 1,485 ครั้ง อัตราการยืม 41.25 ครั้ง แต่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 570 วิทยาศาสตร์สิ่งมีชีวิต มีอัตราการยืม 62.22 ครั้ง

7) หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี จัดซื้อหมวด 650 การจัดการธุรกิจ มากที่สุด คือ 225 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.60) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 650 มีจำนวนการใช้ 2,445 ครั้ง มีอัตราการยืม 10.87 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 660 วิศวกรรมเคมี มีอัตราการยืม 21.25 ครั้ง

8) หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และมณฑนศิลป์ จัดซื้อหมวด 790 นันทนาการ และศิลปะการแสดงมากที่สุดคือ 38 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.38) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 700 มีจำนวนการใช้ 541 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 49.18 ครั้ง

9) หมวด 800 วรรณคดี จัดซื้อหมวด 890 วรรณคดีอื่นๆมากที่สุดคือ 54 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 45.38) และใช้มากที่สุดก็คือหมวด 890 มีจำนวนการใช้ 592 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 10.96 ครั้ง

10) หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จัดซื้อหมวด 910 ภูมิศาสตร์ และการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 62 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.38) และหมวดที่ใช้มากที่สุดก็คือ 910 มีจำนวนการใช้ 625 ครั้ง อัตราการยืม 10.08 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 940 ประวัติศาสตร์ยุโรป มีอัตราการยืม 18.67 ครั้ง

2.10 การจัดซื้อ จำนวนการใช้ และอัตราการยืมหนังสือ ภาษาต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2543 จำแนกตามหมวดวิชา ดังนี้

1) หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จัดซื้อในหมวด 000 ความรู้ทั่วไปมากที่สุดคือ 122 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.67) เป็นหมวดที่ใช้มากที่สุดด้วย มีจำนวนการใช้ 493 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดด้วย คือ 4.04 ครั้ง

2) หมวด 100 ปรัชญา จัดซื้อในหมวด 150 จิตวิทยา มากที่สุด คือ 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.58) เป็นหมวดที่ใช้มากที่สุดด้วย มีจำนวนการใช้ 387 ครั้ง มีอัตราการยืม 4.96 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุด คือ หมวด 130 จิตวิทยานามธรรมมีอัตราการยืม 10.50 ครั้ง

3) หมวด 200 ศาสนา จัดซื้อในหมวด 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ มากที่สุด คือ 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) -เป็นหมวดที่ใช้มากที่สุดด้วย มีจำนวนการใช้ 10 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 1.11 ครั้ง

4) หมวด 300 สังคมศาสตร์ จัดซื้อในหมวด 370 การศึกษามากที่สุดคือ 285 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.74) เป็นหมวดที่ใช้มากที่สุดด้วย มีจำนวนการใช้ 1,090 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 3.82 ครั้ง

5) หมวด 400 ภาษา จัดซื้อในหมวด 420 ภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.25) เป็นหมวดที่ใช้มากที่สุดด้วย มีจำนวนการใช้ 271 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 6.02 ครั้ง

6) หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ จัดซื้อในหมวด 530 ฟิสิกส์มากที่สุด คือ 69 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.42) และหมวดที่ใช้มากที่สุด คือ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิตมีจำนวนการใช้ 345 ครั้ง อัตราการยืม 5.31 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 540 เคมีมีอัตราการยืม 5.45 ครั้ง

7) หมวดวิชา 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี จัดซื้อในหมวด 650 การจัดการธุรกิจมากที่สุด คือ 121 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.30) และหมวดที่ใช้มากที่สุด คือ 650 มีจำนวนการใช้ 481 ครั้ง อัตราการยืม 3.98 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 610 แพทยศาสตร์มีอัตราการยืม 4.29 ครั้ง

8) หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และมันชนศิลป์ จัดซื้อในหมวด 740 การวาดเขียนและศิลปะตกแต่งมากที่สุด คือ 98 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.78) และหมวดที่ใช้มากที่สุด คือ 740 มีจำนวนการใช้ 1,044 ครั้ง อัตราการยืม 10.65 ครั้ง แต่อัตราการยืมมากที่สุดคือหมวด 750 การเขียนภาพและภาพจิตรกรรม มีอัตราการยืม 12.92 ครั้ง

9) หมวด 800 วรรณคดี จัดซื้อในหมวด 800 วรรณคดีมากที่สุด 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.33) และเป็นหมวดที่ใช้มากที่สุด คือ 800 เช่นเดียวกัน มีจำนวนการใช้ 113 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 4.91 ครั้ง

10) หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จัดซื้อในหมวด 950 ประวัติศาสตร์ เอเชียตะวันออก ตะวันออกไกล มากที่สุด คือ 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.25) และหมวดที่ใช้มากที่สุด คือ 910 ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว มีจำนวนการใช้ 72 ครั้ง และเป็นหมวดที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 1.95 ครั้ง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่ไม่มีการใช้

จำนวนชื่อเรื่องของหนังสือที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 ที่ไม่มีการใช้ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2543 – สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2545 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศ มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีการใช้มากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ เป็นหนังสือต่างประเทศจำนวน 456 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาไทย 66 ชื่อเรื่อง สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

3.1 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาไทยที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 300 สังคมศาสตร์ หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.76)

ลำดับที่ 2 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28)

ลำดับที่ 3 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และหมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.20)

3.2 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาไทยที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชาและภาษา เรียงตามลำดับจากน้อยไปมาก 2 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และทัศนศิลป์ หนังสือไม่มีการใช้
จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.03)

ลำดับที่ 2 หมวด 400 ภาษา หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 2 ชื่อเรื่อง
(ร้อยละ 0.05)

3.3 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาต่างประเทศที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชาและ
ภาษา เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 300 สังคมศาสตร์ หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 158 ชื่อเรื่อง
(ร้อยละ 4.03)

ลำดับที่ 2 หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี หนังสือไม่มีการใช้
จำนวน 77 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.96)

ลำดับที่ 3 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 69
ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.76)

3.4 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาต่างประเทศที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชาและ
ภาษา เรียงตามลำดับจากน้อยไปมาก 3 ลำดับคือ

ลำดับที่ 1 หมวด 200 ศาสนา หนังสือไม่มีการใช้จำนวน 7 ชื่อเรื่อง
(ร้อยละ 0.18)

ลำดับที่ 2 หมวด 400 ภาษา และหมวด 800 วรรณคดี หนังสือไม่มีการใช้ จำนวน
9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.23)

ลำดับที่ 3 หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และทัศนศิลป์ หนังสือไม่มีการใช้
จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.25)

3.5 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาไทยที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชา ดังนี้
หมวด 000 ความรู้ทั่วไป หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 020 บรรณารักษศาสตร์
และ 080 รวมเรื่องทั่วไป จำนวนอย่างละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.29)

หมวด 100 ปรัชญา	}	ไม่มีจำนวนชื่อเรื่องที่ไม่มีการใช้
หมวด 200 ศาสนา		
หมวด 300 สังคมศาสตร์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 340 กฎหมาย จำนวน		
21 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.82)		

หมวด 400 ภาษา หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 490 ภาษาอื่นๆ จำนวน
2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.39)

- หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติและ 590 สัตวศาสตร์ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.76)
- หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 630 เกษตรศาสตร์ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.47)
- หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และมณฑนศิลป์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 780 ดนตรี จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.27)
- หมวด 800 วรรณคดี หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 890 วรรณคดีอื่นๆ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.36)
- หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.53)
- 3.6 จำนวนชื่อเรื่องหนังสือภาษาต่างประเทศที่ไม่มีการใช้ จำแนกตามหมวดวิชา ดังนี้
- หมวด 000 ความรู้ทั่วไป หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.19)
- หมวด 100 ปรัชญา หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.83)
- หมวด 200 ศาสนา หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.89)
- หมวด 300 สังคมศาสตร์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 370 การศึกษา จำนวน 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.73)
- หมวด 400 ภาษา หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 490 ภาษาอื่นๆ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.78)
- หมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 530 ฟิสิกส์ จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.56)
- หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 620 วิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.19)
- หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์และมณฑนศิลป์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 780 ดนตรี จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.37)
- หมวด 800 วรรณคดี หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 800 วรรณคดี จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.20)

หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หมวดที่ไม่มีการใช้มากที่สุด คือ 950 ประวัติศาสตร์เอเชีย จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.30)

อภิปรายผล

ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การจัดซื้อหนังสือในปี พ.ศ. 2543 ของสำนักหอสมุดกลาง พบว่า สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวนชื่อเรื่องมากกว่า หนังสือภาษาไทย คือ หนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 2,103 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาไทยจำนวน 1,822 ชื่อเรื่อง ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนต้องการให้นิสิตอ่านตำราที่เป็นภาษาต่างประเทศ เพราะมีข้อมูลทางวิชาการที่ใหม่และทันสมัย หนังสือภาษาไทยส่วนใหญ่มักเป็นหนังสือหรือผลงานทางวิชาการ ซึ่งมีการพิมพ์และจัดจำหน่ายไม่กว้างขวางนัก หนังสือภาษาไทยบางเล่มผู้เขียนค้นคว้ามาจากหนังสือภาษาต่างประเทศแล้วจึงนำมาเรียบเรียง คณาจารย์ส่วนใหญ่จึงเสนอแนะให้สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ อีกประการหนึ่งหนังสือในระดับอุดมศึกษาที่เป็นภาษาไทยในบางสาขาวิชา มีจำหน่ายน้อยกว่าภาษาต่างประเทศ เช่น ปรัชญา วัสดุศาสตร์ ดริยางคศาสตร์สากล ออกแบบทัศนศิลป์ ทัศนศิลป์ และศิลปะการแสดง เป็นต้น

หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่สำนักหอสมุดกลาง จัดซื้อมากที่สุด คือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ หนังสือหมวดนี้มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอน ทั้งคณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวด 370 การศึกษา เป็นหมวดที่จัดซื้อมากที่สุด เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาการศึกษาที่หลากหลายสาขาวิชาสืบทอดมายาวนานกว่า 50 ปี เป็นสถาบันที่มีการสอนทางด้านการศึกษามีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่ตลอดเวลา คณาจารย์จึงขอความร่วมมือจากสำนักหอสมุดกลางจัดซื้อหนังสือเพื่อประกอบการเรียนการสอน การวิจัย มาอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่จัดซื้อรองจากหมวด 300 สังคมศาสตร์ คือ หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี หมวดนี้มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย อีกทั้งเป็นหนังสือมีเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา จึงต้องมีการสั่งซื้อฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ๆ อยู่เสมอ และหมวด 650 การจัดการธุรกิจ เป็นหมวดที่จัดซื้อมากที่สุดเนื่องจากมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย เช่น ภาควิชาบริหารธุรกิจ เป็นต้น หนังสือใน

หมวดนี้เป็นหนังสือที่ตลาดหนังสือผลิตหนังสือออกมามากเพราะสามารถสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างหลากหลาย และมีให้เลือกมากกว่าสาขาอื่นๆ

หมวดที่ใช้น้อยที่สุดคือ หมวด 200 ศาสนา อาจเพราะมีการเรียนการสอนเพียงสาขาวิชาเดียวคือ ปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ และในระดับปริญญาตรีเท่านั้น

2. การให้หนังสือหมวด 000-900 พบว่า หนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เนื่องจากหนังสือภาษาไทยอ่านเข้าใจง่าย และบางชื่อเรื่องสำนักหอสมุดกลางจัดซื้อมากกว่า 1 เล่ม (1-5 เล่ม) หรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ดังนั้นสถิติการใช้จึงสูงกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ ซึ่งอ่านเข้าใจยากกว่า และซื้อได้จำนวนเล่มน้อยกว่า นอกจากนั้นนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวนมากกว่านิสิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอก มักนิยมอ่านหนังสือภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ

หมวดที่ใช้มากที่สุดสำหรับหนังสือภาษาไทย คือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ โดยเฉพาะหมวด 370 การศึกษา แสดงว่าจัดซื้อหนังสือตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัย ของคณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ส่วนหมวดที่มีผู้ใช้อยู่น้อยคือ หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี โดยเฉพาะหมวด 650 การจัดการธุรกิจ แสดงว่าจัดซื้อหนังสือตรงกับความต้องการของผู้ใช้และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ใช้มากที่สุดสำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ คือ หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์และ มนุษยศิลป์ เพราะหนังสือหมวด 700 มีเนื้อหาครอบคลุมการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ในหลายสาขาวิชา และเป็นเรื่องที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียนเพื่อให้เกิดแนวความคิดด้านศิลปะ เนื่องจากมีรูปภาพประกอบมาก สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายและตลาดหนังสือภาษาไทยมีหนังสือหมวดนี้จำหน่ายน้อย ดังนั้นสำนักหอสมุดกลางควรพิจารณาจัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวด 700 ที่มีผู้ใช้ให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนและความต้องการของผู้ใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวด 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง

หมวดที่ใช้น้อยที่สุด ทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ คือ หมวด 200 ศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับการจัดซื้อเพราะเป็นหมวดที่ใช้น้อยที่สุดเช่นกัน

3. อัตราการยืมของหนังสือในแต่ละหมวดพบว่า อัตราการยืมหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เนื่องจากหนังสือภาษาไทยอ่านเข้าใจง่าย

อัตราการยืมมากที่สุดสำหรับหนังสือภาษาไทย คือหมวด 500 วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าสำนักหอสมุดกลางจัดซื้อหนังสือตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอนของ คณะวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้มีรายวิชาศึกษา

ทั่วไปหลายรายวิชาที่นิสิตระดับปริญญาตรีทุกคนต้องเรียน โดยเฉพาะหมวด 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต อัตราการยืมรองลงมา คือ หมวด 100 ปรัชญา โดยเฉพาะหมวด 150 จิตวิทยา เป็นหมวดที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาต่างๆที่เปิดสอนใน คณะศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และเป็นวิชาเลือกของวิชาศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ยังมีเปิดสอนระดับบัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์อีกด้วย ทั้งยังเป็นเรื่องที่สามารรถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี จึงอยู่ในความสนใจของผู้ใช้

อัตราการยืมมากที่สุด สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ คือ หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ และทัศนศิลป์ โดยเฉพาะหมวด 750 การเขียนภาพ และภาพจิตรกรรม เนื่องจากมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ สนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้ทั่วไป จึงมีอัตราการยืมสูง แต่เนื่องจากเป็นหนังสือที่มีราคาแพง สำนักหอสมุดกลางจึงจัดซื้อจำนวนซื้อเรื่องได้ไม่มาก ซึ่งสำนักหอสมุดกลางควรพิจารณาปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ โดยพิจารณาจากราคาของหนังสือประกอบด้วย เพื่อสำนักหอสมุดกลางจะได้จัดซื้อหนังสือสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น อัตราการยืมรองลงมา คือ หมวด 400 ภาษา โดยเฉพาะหมวด 420 ภาษาอังกฤษ เป็นหมวดที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาต่างๆ ของคณะมนุษยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย และเป็นวิชาอยู่ในวิชาศึกษาทั่วไป นิสิตทุกคนต้องเรียนจึงมีผู้ใช่มากตามไปด้วย

4. ผลการสำรวจการใช้หนังสือที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2543 พบว่าหนังสือที่จัดซื้อจำนวน 3,925 ชื่อเรื่อง มีจำนวนหนังสือที่ไม่มีผู้ยืมเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ มากกว่าหนังสือภาษาไทย คือ หนังสือภาษาไทยไม่มีผู้ยืมเพียง 66 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาต่างประเทศไม่มีผู้ยืม 456 ชื่อเรื่อง หมวดที่ไม่มีผู้ยืมมากที่สุด ทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ คือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ โดยเฉพาะหมวด 340 กฎหมายสำหรับหนังสือภาษาไทย และหมวด 370 การศึกษาสำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ รองลงมาคือ หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เทคโนโลยี โดยเฉพาะหมวด 630 เกษตรศาสตร์สำหรับหนังสือภาษาไทย และหมวด 620 วิศวกรรมศาสตร์สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ จากผลงานวิจัยอาจสรุปสาเหตุที่ไม่มีผู้ยืมหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย เพราะหนังสือภาษาต่างประเทศมีราคาแพงจึงซื้อจำนวนเล่มน้อยกว่าหนังสือภาษาไทย ตามที่กำหนดในนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ นอกจากนั้นนิสิตยังนิยมค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เพราะการนึกถึงคำค้นจากฐานข้อมูลทางบรรณานุกรม ถ้านึกเป็นภาษาไทยจะสามารถนึกได้ง่ายและรวดเร็วกว่า

จากผลงานวิจัยพบว่ามีหนังสือภาษาอังกฤษจำนวนหนึ่งที่ไม่มีการยืมออก แต่ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าไม่มีผู้ใช้ เพราะสำนักหอสมุดกลางไม่ได้ทำการศึกษาการใช้ภายในสำนักหอสมุดกลาง แต่อาจเป็นเพราะหนังสือเหล่านี้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และรายวิชาที่เปิดสอนอยู่ หรือคณาจารย์ไม่ทราบว่าหนังสือดังกล่าวในสำนักหอสมุดกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์การจัดซื้อและการใช้หนังสือสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปรับปรุงนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ในสาระสำคัญดังนี้
 - 1.1 กำหนดวิธีการเสนอแนะ รายการทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้งานต้องการให้สำนักหอสมุดกลางจัดซื้อให้ชัดเจน
 - 1.2 กำหนดระยะเวลาในการสั่งซื้อหนังสือ เพื่อให้หนังสือออกบริการทันต่อความต้องการของผู้ใช้
 - 1.3 แจ้งผลการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้งานเสนอแนะทุกครั้ง
 - 1.4 จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และราคาหนังสือ
 - 1.5 ปรับปรุงนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอทุก 2-3 ปี เพื่อให้ทันสมัย
2. ประชาสัมพันธ์นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ให้คณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน
3. ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศควรนำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศโดยเคร่งครัด
4. บรรณารักษ์ควรคัดเลือกหนังสือที่ไม่มีสถิติการยืมของสำนักหอสมุดกลาง ช่วงระยะเวลาที่ทำการวิจัยมาจัดทำบรรณานุกรม/บรรณนิทัศน์/หน้าสารบัญ โดยพิจารณาจากเนื้อหาและนำเสนออาจารย์ที่สอนรายวิชานั้นๆ หรือนำมาจัดนิทรรศการเพื่อเพิ่มความสนใจแก่ผู้ใช้ และติดตามประเมินผลจากการจัดทำกิจกรรมดังกล่าว
5. นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละหมวดวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัย และการใช้เงินงบประมาณอย่างคุ้มค่า
6. การส่งเสริมการใช้หนังสือผ่านเว็บไซต์ สำนักหอสมุดกลาง เช่น การทำบรรณนิทัศน์/หน้าสารบัญ หนังสือที่น่าสนใจอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในการซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ของสำนักหอสมุดกลาง
2. ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก สำนักหอสมุดกลาง เพื่อประเมินทรัพยากรสารสนเทศ ให้เห็นภาพการใช้ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2528). ศึกษาการจัดหาและการใช้หนังสือ ณ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คู่มือการปฏิบัติงาน งานพัฒนาทรัพยากร. (2544). [กรุงเทพฯ]: สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุวรรณ ต้นวิจิตร. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของหนังสือทั่วไปที่ไม่มีผู้ใช้ของห้องสมุดวิชาเขตบางนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์. (2540). การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- นงนารถ ชัยรัตน์. (2542). การเลือกและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด : เอกสารประกอบการสอนรายวิชา บร 311. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภาลัย ทองปัน. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. [กรุงเทพฯ]: ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญสิริ สุวรรณเพชร. (2523). การศึกษาเปรียบเทียบแผนการจัดหาวัสดุห้องสมุดของบรรณารักษ์กับความต้องการใช้วัสดุห้องสมุดของนักศึกษาอาจารย์วิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ประไพพรรณ จารุทวี. (2536, มกราคม-มิถุนายน). สรุปรายงานการวิจัยการจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดกลางสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2530-2532. โคมทัศน์. 14(1) : 69-71.
- ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ. (2524). การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด : การเลือกการจัดหาหนังสือและวัสดุ. [กรุงเทพฯ]: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บัณฑิตวิทยาลัย วีระพันธ์. (2545). การประเมินทรัพยากรห้องสมุดที่จัดซื้อของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [กรุงเทพฯ]: ฝ่ายพัฒนาวัสดุสารนิเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2536). การแบ่งหมู่หนังสือและแผนการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้จาก ตันฉบับพิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2546). คู่มือการจัดทำปฏิญานิพนธ์และสารนิพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน. (2542). คู่มือหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2542). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บัณฑิตวิทยาลัย. (2543). คู่มือตารางสอนระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สำนักหอสมุดกลาง. (2544). รายงานประจำปีของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีงบประมาณการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ = Information Resources Development. พิมพ์ครั้งที่ 5. [นนทบุรี]: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มณฑนา เจริญแพทย์. (2542). การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มศว ประสานมิตร พ.ศ. 2535-2537. [กรุงเทพฯ]: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มุกดา มีลาภ. (2531). รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อประกอบการสอนและงานเขียนทางวิชาการ. [กรุงเทพฯ]: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เล็ก ภักดี. (2537, สิงหาคม). ความสามารถในการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรังสิต. วิจัยสนเทศ. 14(167): 1-4.
- วรนุช อุษณกร. (2533). ลักษณะบางประการของหนังสือภาษาอังกฤษที่ไม่มีผู้ใช้ในหอสมุด จอห์น เอฟ. เคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปฏิญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วาสนา ณะสุข. (2538). การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดจอห์น เอฟเคนเนดี้ที่ได้
รับการเสนอแนะจากอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ศิริดา มะลาสาय. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

สมปอง มิสสิตะ. (2544 , กรกฎาคม – ธันวาคม). ดัชนี ตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพในงานพัฒนา
ทรัพยากรสารสนเทศ. ลานจันทร์. 6(2): 18-23.

สมรักษ์ สหพงศ์. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ในการใช้หนังสือทั่วไปภาษาต่าง
ประเทศที่จัดซื้อด้วยเงินรายได้คณะ 2539-2543 ของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี. [กรุงเทพฯ]: ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.
ถ่ายเอกสาร.

สุรีย์ นูงามมงคล. (2542, กันยายน). การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2539-2541=Book
Acquisition and Use at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang Central
Library 1996-1998. วารสารพระจอมเกล้าลาดกระบัง. 7(2): 74-78.

เด่นห์ เข้มหนู. (2528). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุดและ บทบาทของ
ตนเองในการเลือกหนังสือสำหรับสำนักหอสมุดกลาง. ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

Dinkins, Debbi. (2003, January). Circulation as Assessment: Collection Development Policies
Evaluated in Terms of Circulation at a Small Academic Library. College & Research
Libraries. 64(1): 46-53. ✓

Harvill, Melba S. (1984). Formalized Collection Development in Selected Medium-Sized
Academic Libraries. Dissertation Abstracts Online. 45-11A. Available : [http:
thailist.uni.net.th/dao](http://thailist.uni.net.th/dao). Retrieved February 8, 2003.

Randall, Ann Knight. (1977). African American Resources in American Libraries : Collection
Development, Reader Service, and Administrative Factors. Dissertation Abstracts
Online. 41-02A. Available : <http://thailist.uni.net.th/dao>. Retrieved February 8, 2003.

Smith, Merrill Fetner. (1991). The Impact of Technology on Collection Development, in
Selected Academic and Research Libraries in the Southeastern United States
(Academic Libraries). **Dissertation Abstracts Online**. 52-10A. Available : [http:
thailist.uni.net.th/dao](http://thailist.uni.net.th/dao). Retrieved February 8, 2003.

ภาคผนวก

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยเน้นคณะวิชาที่เปิดสอนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และในสัดส่วนของงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งได้ กำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (ยกเว้นโสตทัศนวัสดุ) ดังนี้

1. ผู้เลือก

เป็นผู้ที่มีหน้าที่คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด ได้แก่

- 1.1 อาจารย์/นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา จะช่วยพิจารณาเลือกหรือเสนอแนะรายการทรัพยากรสารสนเทศสาขาวิชาต่างๆ ที่ห้องสมุดควรจัดหาไว้ให้บริการ
- 1.2 บรรณารักษ์
- 1.3 ผู้ใช้บริการห้องสมุด สามารถเสนอแนะรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดหาไว้ให้บริการ

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

- 2.1 ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกสาขาวิชาให้ได้สัดส่วนสมดุลกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
- 2.2 ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของอาจารย์/นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา/นิสิต/ผู้ให้บริการห้องสมุดและชุมชน
- 2.3 ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ โดยทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นต้องไม่มีเนื้อหาที่เป็นภัยต่อสังคม หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
- 2.4 ห้องสมุดจะจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่เหมาะสมภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

3. เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ จะคำนึงถึงคณะวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสำนักคอมพิวเตอร์

ทั้งนี้ จะพิจารณาคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศให้ครอบคลุมทุกหลักสูตรและระดับการศึกษาที่เปิดสอน

4. ประเภทของทรัพยากรที่จัดหาเข้าห้องสมุด

4.1 หนังสือ มีวิธีการจัดหา 3 วิธี คือ

- การจัดซื้อจากเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบรายได้
- การบริจาคจากหน่วยงานและบุคคล
- การแลกเปลี่ยน จะเน้นการแลกเปลี่ยนปริณิณานุกรณ (ฉบับซ้ำ) สิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัย

ประเภทของหนังสือที่จัดซื้อ แบ่งเป็น

- หนังสือตำราทางวิชาการ (Textbook)
- หนังสืออ้างอิง
- หนังสือที่ได้รับรางวัล เช่น รางวัลซีไรต์ รางวัลหนังสือดีเด่น เป็นต้น
- สารคดี หนังสือยอดนิยม (Best Seller) หรืออื่นๆ ที่พิจารณาแล้วว่า มีประโยชน์ต่อผู้ใช้

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะไม่จัดซื้อหนังสือที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นภัยต่อสังคม หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

4.2 วารสาร มีวิธีการจัดหา 3 วิธี คือ

- การบอกรับผ่านตัวแทนจำหน่าย และบอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์
- การบริจาคจากหน่วยงาน และบุคคล
- การแลกเปลี่ยนวารสาร (ฉบับซ้ำ)

ประเภทของวารสารที่จัดซื้อ แบ่งเป็น

- วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ จัดซื้อตามความต้องการของคณะ/ภาควิชา
- วารสารวิชาการภาษาไทย จัดซื้อโดยพิจารณาบทความ เนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้ใช้

- นิตยสารภาษาต่างประเทศ และภาษาไทยที่พิจารณาแล้วสมควรจัดหาเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ ได้แก่ Time, Economist, มติชนสุดสัปดาห์, สยามรัฐ-สัปดาห์วิจารณ์ เป็นต้น

4.3 หนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีวิธีการจัดหา 2 วิธี คือ

- การจัดซื้อจากสำนักพิมพ์และตัวแทนจำหน่าย
- การบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ

4.4 ฐานข้อมูลซีดี-รอม เป็นฐานข้อมูลที่จัดซื้อเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้และเป็นคู่มือการทำงานของบรรณารักษ์

5. จำนวนฉบับ

ใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ประเภทสิ่งพิมพ์	รายการ	ภาษาไทย(ฉบับชุด)	ภาษาอังกฤษ(ฉบับชุด)
หนังสือ	หนังสือวิชาการ	3 - 10 (หรืออาจมากกว่านั้น แล้วแต่ภาควิชาเสนอมา)	1 - 2
	หนังสือทั่วไป	1 - 2	1
	สารคดี	2	1
	นวนิยายและเรื่องสั้น	1	1
	หนังสือสำหรับเด็ก	1 - 3	1
	หนังสือแบบเรียน	3	1 - 2
	หนังสือที่ได้รับรางวัล	3	1
วารสาร	วารสารวิชาการ	1 - 2	1
	วารสารทั่วไป	1	1
หนังสือพิมพ์		1 - 3	1
ฐานข้อมูลซีดี - รอม		-	1

6. งบประมาณที่ใช้

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และฐานข้อมูลซีดี-รอม ทั้งงบประมาณเงินแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม ของปีปัจจุบัน ถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป

การจัดสรรงบประมาณพิจารณาจากยอดเงินงบประมาณที่ได้รับโดยดูจากยอดที่คณะ/สำนัก/สถาบัน/ภาควิชา ได้รับในปีที่ผ่านมา และพิจารณาสำหรับหน่วยงานที่เปิดใหม่เป็นกรณีพิเศษ

7. วิธีการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ

7.1 หนังสือ มีวิธีการดังนี้

- 7.1.1 ร้านหนังสือนำหนังสือมาเสนอให้คัดเลือกที่ห้องสมุด บรรณารักษ์จะติดต่อประสานงานกับคณาจารย์ให้มาพิจารณาคัดเลือก
- 7.1.2 ห้องสมุดแจ้งให้ร้านหนังสือ นำหนังสือไปแสดงและเสนอขายที่คณะ โดยแจ้งให้คณบดีทราบเพื่อขอความร่วมมือจากคณาจารย์ช่วยพิจารณาคัดเลือก
- 7.1.3 คณาจารย์/บรรณารักษ์ไปเลือกหนังสือที่ร้านหนังสือแล้วให้ทางร้านนำตัวเล่มหนังสือที่คัดเลือกไว้มาส่งที่ห้องสมุด
- 7.1.4 การคัดเลือกจากรายชื่อหนังสือใหม่ (Catalog) คอลัมน์วิจารณ์หนังสือในวารสาร หนังสือพิมพ์

7.2 วารสาร มีวิธีการดังนี้

- 7.2.1 วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ จะบอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ และตัวแทนในต่างประเทศ
- 7.2.2 วารสารภาษาไทย จะบอกรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ และบอกรับผ่านร้านค้า

- 7.3 หนังสือพิมพ์ จะรับโดยตรงจากสำนักพิมพ์ และบอกรับผ่านร้านค้า
- ฐานข้อมูลซีดี-รอม จะจัดซื้อโดยตรงจากสำนักพิมพ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางกรรณิการ์ ชาวบ้านเกาะ
วัน เดือน ปีเกิด	22 เมษายน 2499
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4 ซอยเทศบาล 35 (อัสวานนท์ 6) ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10270
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	บรรณารักษ์ ระดับ 6
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถนนสุขุมวิท ซอย 23 เขตวัฒนา คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แผนกศิลป์ จาก โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
พ.ศ. 2521	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2528	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร